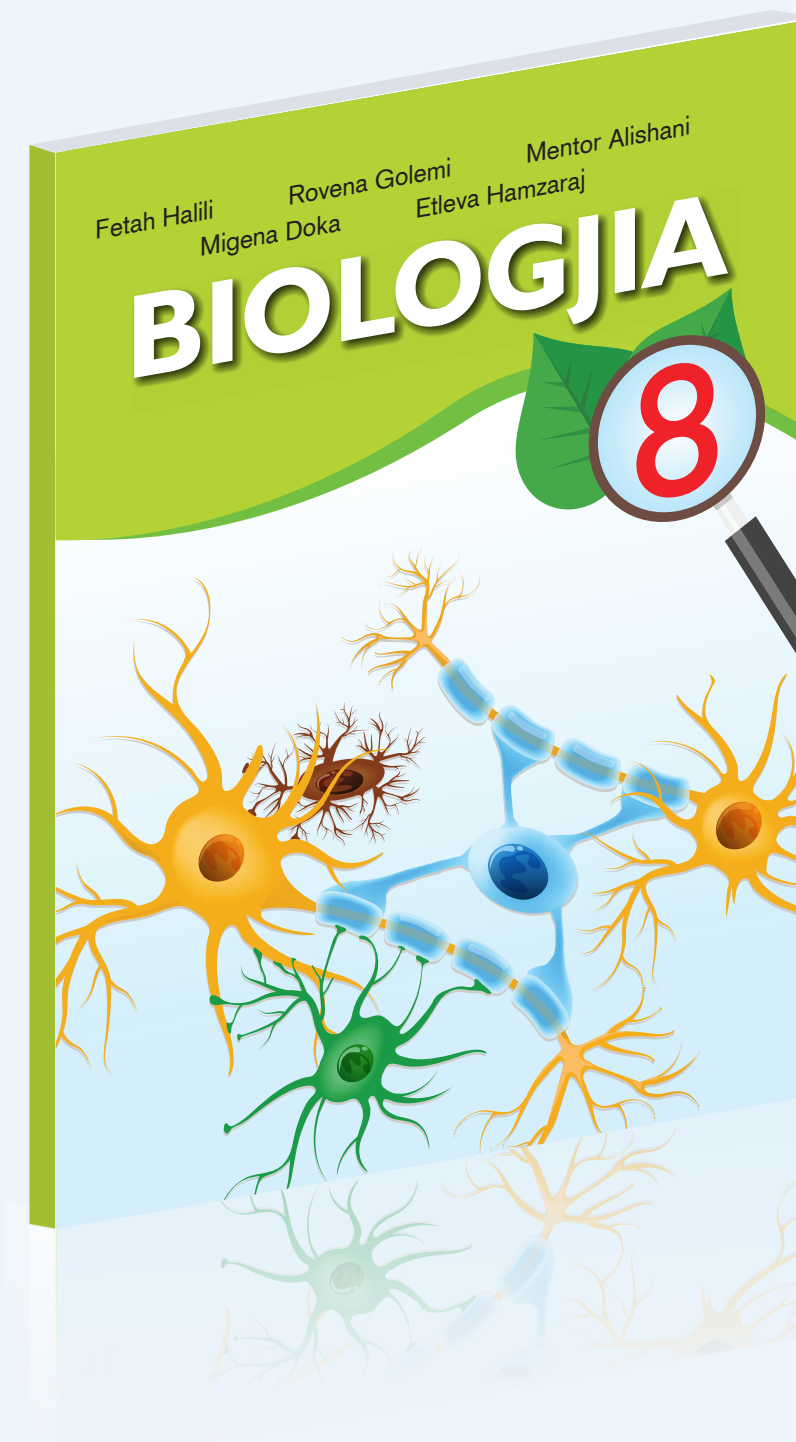

Klementina Duraku Albina Skica
LIBËR PËR MËSUESIN/EN

Biologjia **8**

Libër për mësuesin/en

Biologjia **8**

BOTIME

pegi

Msc. Klementina Duraku

Msc. Albina Skica

LIBER PËR MËSUESIN/EN BIOLOGJIA 8

BOTIME

Lejohet për botim teksti shkollor për klasën e shtatë, me vendim të Ministrisë së Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit, nr. 01-120, të datës 30.06.2025.

BOTIME

Drejtoi botimin: Arlinda RRUSHI
Recensentë të MASHTI-t: Klementina DURAKU, Albina SKICA
Korrektore letrare: Oriada DAJKO
Paraqitja grafike dhe kopertinë: Elvis BEJTJA
Shtypi: Shtypshkronja Pegi, Lundër, Tiranë
ISBN: 978-9951-843-56-0

© Botime Pegi sh.p.k, dega në Kosovë, korrik 2025
Të gjitha të drejtat për këtë botim në gjuhën shqipe janë tërësisht të zotëruara nga Botime Pegi shpk. Ndalohet çdo riprodhim, fotokopjim, përshtatje, shfrytëzim ose çdo formë tjetër qarkullimi tregtar, pjesërisht ose tërësisht, pa miratimin paraprak nga botuesi.

Botime Pegi: cel: +355 069 40 075 02;
e-mail: botimepegi@botimepegi.al; web: www.botimepegi.al
Spektori i shpërndarjes: cel: +355 069 20 267 73; 069 40 106 88;
e-mail: marketing@botimepegi.al
Shtypshkronja Pegi: cel: +355 069 40 075 01;
e-mail: shtypshkronjapegi@yahoo.com

Përmbajtje

PLANI VJETOR 2023 - 2024	5
PLANI DYMUJOR SHTATOR-TETOR	6
PLANI DYMUJOR NËNTOR-DHJETOR	10
PLANI DYMUJOR JANAR-SHKURT	15
PLANI DYMUJOR MARS-PRILL	17
PLANI DYMUJOR MAJ-QERSHOR	20
MODELE PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE	24
REFERENCA	103

PLANI VJETOR 2023 - 2024

Fusha e kurrikulës: Shkenca natyrore Klasa: VIII

Shkalla: IV

Lëndët e fushës kurrikulare	TEMAT MËSIMORE TË SHPËRNDARA GJATË MUAJVE				Kontributi në rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës
	PERIUDHA I	PERIUDHA II			
	Shtator-Tëtor	Nëntor-Dhjetor	Janar-Shkurt	Mars-Prill	Maj-Qershor
<p>Biologjia e qelizës</p> <p>Indet organet dhe sistemet e organeve tek shtazët</p>	Indet organet dhe sistemet e organeve te shtazët	Indet organet dhe sistemet e organeve te shtazët	Indet organet dhe sistemet e organeve te bimët	Indet organet dhe sistemet e organeve te bimët	Ushqimet e njeriut
<p>Lënda: Biologji</p> <p>Koncepti: Bota e gjallë</p>					<p>II. 1; II. 2; II. 5; II. 7; II. 8</p> <p>III. 1; III. 2; III. 3; III. 4; III. 5; III. 6; III, 7</p> <p>IV. I; IV. 2; IV. 3; IV. 4; IV. 7</p> <p>V. 1; V. 2; V. 3; V. 5; V. 7; V. 8; V. 9</p> <p>VI.1;</p>

	PLANI DYMUJOR:	SHTATOR-TETOR
	VITI SHKOLLOR:	2023 - 2024
	FUSHA E KURRIKULËS:	SHKENCAT NATYRORE
	LËNDA:	BIOLOGJI
	KLASA:	VIII

TEMA - T mësimore: **Biologjia e qelizës; Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët**

RNK- Rezultatet e të nxënimit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shpjellimit të temës/ve:

- I. 1. Transmeton saktë të dhënat e mbledhura për një temë konkrete, në formë tekstuale, numerike, verbale, elektronike apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit.
2. Përshkruan një ngjarje, të dhënë si detyrë, të lexuar ose të dëgjuar më parë, në formë verbale, vizuale ose me shkrim, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj
5. Prezanton para të tjerëve një projekt për një temë të dhënë, të përgatitur vetë ose në bashkëpunim me grupin, duke gërshtuar format e komunikimit verbal, elektronik dhe veprimin praktik.
6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore.
- II. 1. Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara.
2. Përzgjedh informata nga burime të ndryshme, për një temë konkrete, i klasifikon ato në bazë të një kriteri të caktuar dhe i përdor ato për marrjen e një vendimi apo për zgjidhjen e një problemi/detyre.
7. Interpreteton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme.
8. Identifikon me anë të krahasimit dallimet dhe ngjashmëritë midis ligjeve dhe dukurive që ndodhin në natyrë me ato në shoqëri, duke vënë në dukje lidhjen shkak-pasojë midis këtyre dukurive.
- III. 2. Shfrytëzon në mënyrë efektive fjalorët, enciklopeditë dhe teknologjinë informative apo burimet e tjera gjatë ndërtimit të një ideje ose projekti me bazë klase/shkolle ose jashtë saj.
3. Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.
4. I parashtroon pyetje vetes për çështjet që trajton dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar duke regjistruar përparimin apo ngecjen derisa të gjejë zgjidhjen përfundimtare.
5. Paraqet/skicon idetë e veta për ecurinë dhe mënyrën e zhvillimit të një aktiviteti duke e sqaruar dhe duke argumentuar më pas këtë para të tjerëve.
7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënimit të temës së dhënë duke veqar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.
- IV. 1. Vlerëson rëndësinë e punës individuale dhe në grupe për zhvillimin e komunitetit duke paraqitur, në forma të ndryshme të të shprehurit, shembuj konkretë nga jeta e përditshme.

<p>2. Ndërmerr aktivitete të ndryshme (ekspozitë, performancë, instilacion, fushatë, protestë paqësore, tubim, avokim etj.) në bazë të projektit, të hartuar me anëtarët e grupit, për zgjidhjen e një problemi me rëndësi shoqërore, për shkollën ose për komunitetin.</p> <p>VI- 1. Praktikoni të drejtat dhe detyrimet e qytetarisë në situata konkrete jetësore të përditshme, qoftë në klasë, qoftë në shkollë apo gjetiu (si: gjatë diskutimit, respektimit të mendimit të tjetrit etj.).</p>							
<p>RNF - Rezultatet e të nxënimit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/ve:</p> <p>Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke ju referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.</p>							
Tema-t mësimore	Rezultatet e të nxënimit për tema mësimore RNL	Njësitë Mësimore	Koha e mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare	Burimet
Biologjia e qelizës	<p>Hulumton dhe përshkruan ndërtimin dhe funksionin e qelizës.</p> <p>Dallon qelizën bimore nga ajo shtazore.</p> <p>Krahason qelizat prokariote me ato eukariote.</p> <p>Emërton pjesët ndërtuese të qelizës nga fotografia, skema, skica etj.</p> <p>Shpjegon pjesët kryesore të qelizës: murin, membranën, bërthamën, mitokondritë, ribosomet etj.</p> <p>Shpjegon se në qelizë vazhdimisht kryhet shkëmbimi i materies dhe energjisë.</p>	<p>Organizmat janë të ndërtuar nga qeliza</p> <p>Karakteristikat e qelizave eukariote: qelizat bimore dhe shtazore</p> <p>Qelizat prokariote janë me te thjeshta se ato eukariote</p> <p>Membrana plazmatike e ndan qelizën nga mjedisi rrethues</p>		<p>Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike dhe shembujt);</p> <p>Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtimi, zbulimi, zgjidhja e problemeve);</p>			

<p>Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët</p>	<p>Argumenton unitetin e botës së gjallë dhe jo të gjallë nëpërmjet njohjes së përbërjes kimike dhe veçorive fiziko-kimike të qelizës. Organizon lidhshmërinë e koncepteve hierarkike: qelizë, indë, organe, sisteme të organeve dhe organizëm. Emërton indet kryesore shtazore, përshkruan ndërtimin dhe funksionin e tyre. Përdor terminologjinë korrekte anatomike, kur shqipton topografinë e pjesëve të trupit të jokurrizorëve dhe të kurrizorëve. Aplikon teknikat laboratorike në bazë të punës vetjake. Emërton dhe shpjegon indet, organet dhe sistemin e organeve muskulore.</p>	<p>Organelet qe transformojnë energji (mitokondritë dhe kloroplastet) Bërthama dhe ribozomet përpunojnë informacionin gjenetik Sistemi i brendshëm membranor Qelizat lëvizin: citoskeleti, ciliet, flagjelet Kimia e qelizës argument për unitetin e botës së gjallë dhe jo të gjallë Përbërja kimike e qelizës Orë ne dispozicion te mesimdhënesit Indet organet dhe sistemi i organeve Indet shtazore</p>	<p>Mësimdhënie me anë të pyetjeve (teknika e pyetjeve drejtuar nxënësve); Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve; Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit; Të mësuarit dhe të nxënit përmes mjeteve multimediale e në veçanti përmes kompjuterit; Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;</p>	<p>Vlerësimi me gojë (diskutime, debate, prezantime) Vlerësimi me shkrim i cili realizohet përmes teknikave të ndryshme (testeve, kuiceve, eseve, raportet e punës). Vlerësimi i punës praktike/</p>	<p>Gjuhë dhe komunikim Kimi TIK Art figurativ...</p>	
---	---	---	---	--	--	--

<p>Libri i Biologjisë 8 Modele Ilustrime Revista Enciklopedi Atlas Biologjik Internet</p>		<p>eksperimentale. Vlerësim për ecurinë dhe produktin e punës me projekte. Vlerësimi i portofolit Vlerësimi individual dhe grupor gjatë punës kërkimore Vlerësimi i detyrave të shtrëpisë</p>			
			<p>Ndërtimi i trupit të jokurrizorëve Ndërtimi i trupit të kurrizoreve Përforcim i kapitullit Indet organet dhe sistemi i organeve muskulore Përforcim i kapitullit</p>		

PLANI DYMJOR:	Nëntor-Dhjetor
VITI SHKOLLOR:	2023-2024
FUSHA E KURRIKULËS:	Shkencat e natyrës
LËNDA:	Biologji
KLASA:	VIII

RNK- Rezultatet e të nxënimit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shifjellimit të temave:

- I. 1. Transmeton saktë të dhënat e mbledhura për një temë konkrete, në formë tekstuale, numerike, verbale, elektronike apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit.
2. Përshkruan një ngjarje, të dhënë si detyrë, të lexuar ose të dëgjuar më parë, në formë verbale, vizuale ose me shkrim, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj.
4. Harton një tekst, deri në pesëqind fjalë, duke e vazhduar një rrefim gojor apo tekst të lexuar paraprakisht duke u bazuar në imagjinatën e vet.
5. Prezanton para të tjerëve një projekt për një temë të dhënë, të përgatitur vetë ose në bashkëpunim me grupin, duke gërshtuar format e komunikimit verbal, elektronik dhe veprimin praktik.
6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore.
7. Identifikon burime të ndryshme të informacionit për asimim, orientimin profesional dhe harton një plan individual për zhvillimin e karrierës në fushën e komunikimit (gazetar etj.).
- II. 1. Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara.
7. Interpreteton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme.
- III. 1. Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.
3. Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.
4. I parashtron pyetje vetes për çështjet që trajton dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar duke regjistruar përparimin apo ngecjen derisa të gjejë zgjidhjen përfundimtare.
5. Paraqet/skicon idetë e veta për ecurinë dhe mënyrën e zhvillimit të një aktiviteti, duke e sqaruar dhe duke argumentuar më pas këtë para të tjerëve.
6. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.
- IV. 7. Propozon kriteret për vlerësim të paanshëm të një aktiviteti sportiv, shkencor, teknologjik, artistik etj., si anëtar jurie të ngritur në nivel klase, shkolle apo shoqërie civile.
- V. 1. Praktikon të drejtat dhe detyrimet e qytetarisë në situata konkrete jetësore të përditshme, qoftë në klasë, qoftë në shkollë apo gjetiu (si: gjarë diskutimit, respektimit të mendimit të tjetrit etj.).

RNF - Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shpjellimit të temave:							
Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.							
Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore RNL	Njësitë mësimore	Koha	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me fëndë tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare	Burimet
Indet organet dhe sistemet e organeve te shtazët	Emërton dhe shpjegon indet, organet dhe sistemin e organeve të tretjes, dhe të përshkruajë ndërtimin dhe funksionin e tyre. Emërton disa çrregullime në zhvillimin e organeve të tretjes si dhe sëmundjet më të shpeshta të sistemit tretës. Përshkruan ndërtimin dhe funksionin e zemrës dhe të enëve të gjakut, përkatësisht sistemin e organeve të qarkullimit të gjakut.	Indet, organet dhe sistemi i tretjes Sistemi i organeve te tretjes te pakurrioret Sistemi i organeve te tretjes te kurrioret Mbrojtja dhe sëmundjet e organeve te tretjes Sistemi i organeve të qarkullimit të gjakut, zemra dhe enët e gjakut Sistemi i qarkullimit te gjakut te kurrioret Sëmundjet e zemrës, gjakut dhe enëve te gjakut		Mësimdhënie e drejtpërdrejt (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike, shembuj) Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtja (shqyrtim, zbulim, zgjidhja e problemeve) Mësimdhënie me anë të pyetjeve Mësimdhënie që nxitë të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (grupe të vogla, të mëdha, apo tërë nxënësit/et) Të mësuarit përmes projekteve, punë kërkimore Mësimdhënie që nxitë hulumtim të pavarur	Vlerësim i vazhdueshëm Vlerësim i përgjigjeve me gojë (diskutim, debate) Vlerësim i punës individuale dhe grupe Vlerësim i portofolit Vlerësim i angazhimit gjatë punës laboratorike	Gjuhë dhe komunikim Fizikë TIK Art figurativ Edukatë fizike Kimi	Libri i Biologjisë 8 Modele Ilustrime Revista Enciklopedi Atlas biologjik Internet

	<p>Emërton dhe përshkruan disa sëmundje të gjakut, të zemrës dhe të enëve të gjakut.</p> <p>Shpjegon procesin e transfuzionit të gjakut dhe si caktohen grupet e gjakut të sistemit ABO.</p> <p>Identifikon disa sëmundje imunologjike dhe përshkruan shfaqjen e tyre.</p> <p>Emërton dhe shpjegon rrugët e frymëmarrjes, ndërtimin dhe funksionin e tyre.</p> <p>Përshkruan mekanizmat e frymëmarrjes mushkërore, branshiale dhe trakeidale si dhe rregullimin e saj.</p> <p>Emërton disa sëmundje kryesore të sistemit të frymëmarrjes.</p> <p>Aplikon masazhin e zemrës,</p>	<p>Transfuzioni i gjakut dhe grupet e gjakut të sistemit ABO</p> <p>Sëmundjet imunologjike</p> <p>Përforcim i kapitulit</p> <p>Rrugët e frymëmarrjes, ndërtimi, funksioni</p> <p>Procesi i frymëmarrjes</p> <p>Mekanizmi i frymëshkëmbimit në ujë dhe në tokë</p> <p>Sëmundjet e aparatit të frymëmarrjes</p> <p>Ore ne dispoizicionin e mësimdhënësit</p> <p>Sistemi i organeve të taitjes</p> <p>Tajitja tek organizmat shtazorë dhe sëmundjet e taitjes</p>	<p>Vlerësim individual i demonstrimit</p> <p>Vlerësimi i detyrave të shtëpisë</p> <p>Test vlerësues</p>		
--	---	--	---	--	--

	<p>frymëmarrjen artificiale dhe simulon reanimimin.</p> <p>Emërton dhe shpjegon organet dhe sistemin e organeve të tajiitjes (ekskretimit).</p> <p>Përshkruan procesin e tajiitjes te grupet e ndryshme shtazore, si dhe sëmundje të organeve për tajiitje.</p> <p>Identifikon dhe shpjegon mbështjellësin trupor të grupet e ndryshme të shtazëve dhe derivatet e mbështjellësit trupor;</p> <p>Vlerëson rolin e higjienës së lëkurës (posaçërisht të duarve) për të evituar sëmundjet e sistemit tretës.</p>	<p>Problemet e tajiitjes</p> <p>Mbulesa trupore, lëkura, ndërtimi</p> <p>Mbulesa trupore te grupet e shtazëve të ndryshme. Derivatet e lëkurës</p> <p>Ore në dispozicionin e mësimeve/ës</p>			
--	--	--	--	--	--

	PLANI DYMUJTOR:	Janar-Shkurt
	VITI SHKOLLOR:	2023–2024
	FUSHA E KURRIKULËS:	Shkencat e natyrës
	LËNDA:	Biologji
	KLASA:	VIII
RNK - Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temave:		
<p>I. 1. Transmeton saktë të dhënat e mbledhura për një temë konkrete, në formë tekstuale, numerike, verbale, elektronike apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit.</p>	<p>2. Përkruan një ngjarje, të dhënë si detyrë, të lexuar ose të dëgjuar më parë, në formë verbale, vizuale ose me shkrim, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj.</p>	<p>4. Harton një tekst, deri në pesëqind fjalë, duke e vazhduar një rrëfim gojor apo tekst të lexuar paraprakisht duke u bazuar në imagjinatën e vet.</p>
<p>6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore.</p>	<p>II. 1. Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara.</p>	<p>7. Interpretton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme.</p>
<p>III. 1. Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.</p>	<p>3. Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.</p>	<p>5. Paraqet/skicon idetë e veta për ecurinë dhe mënyrën e zhvillimit të një aktiviteti duke e sqaruar dhe duke argumentuar më pas këtë para të tjerëve.</p>
<p>7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënit të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.</p>	<p>IV. 7. Propozon kriteret për vlerësim të paanshëm të një aktiviteti sportiv, shkencor, teknologjik, artistik etj., si anëtar jurie të ngritur në nivel klase, shkollë apo shoqërie civile.</p>	<p>V. 1. Praktikon të drejtat dhe detyrimet e qytetarisë në situata konkrete jetësore të përditshme, qoftë në klasë, qoftë në shkollë apo gjetiu (si: gjatë diskutimit, respektimit të mendimit të tjetrit etj.).</p>
RNF - Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temave:		
<p>Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke ju referuar biodiversitetit të gjenëve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.</p>		

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore RNL	Njësitë mësimore	Koha	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare	Burimet
Indet organet dhe sistemet e organeve te shtazët	Emërton dhe shpjegon indin nervor, organet dhe sistemin e organeve nervore. Analizon evolucionin e sistemit nervor te shtazët. Analizon procesin e funksionimit të sistemit nervor prej pranimit të ngacmimit deri te reagimi. Shpjegon ndërtimin e shqisë së të parit, dëgjuarit, ekuilibrit, shijes, nuhatjes, shqisave lëkurore dhe të analizojë funksionin e tyre. Përshkruan dhe shpjegon ndërtimin dhe funksionin e gjëndrave endokrine Liston hormonet më të rëndësishme të gjëndrave endokrine dhe të përshkruajë rolin fiziologjik të tyre te shtazët.	Njësitë mësimore Indi nervor, organet dhe sistemi i organeve nervore Evolucioni i sistemit nervor te shtazët pakurrizore dhe kurrizore Funksioni i sistemit nervor. <i>Feedback</i> negativ Shqisat antena të trupit tonë, organet e të parit dhe të dëgjuarit Organet e tjera të shqisave Evolucioni i shqisave te pakurrizorëve Sistemi endokrin, hormonet Rregullimi i sasisë së sheqerit dhe kalciomit ne gjak Gjëndrat mbiveshkore dhe prodhimi i qumështit Sëmundjet autoimune Format e riprodhimit te shtazët Përforcim i kapitullit	Mësimdhënie e drejtpërdrejt (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike, shembuj) Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtim, zbulim, zgjidhja e problemeve) Mësimdhënie me anë të pyetjeve Mësimdhënie që nxitë të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (grupe të vogla, të mëdha, apo tërë nxënësit) Të mësuarit përmes projekteve, punë kërkimore Mësimdhënie që nxitë hulumtim të pavarur	Vlerësim i vazhdueshëm Vlerësim i përgjigjeve me gojë (diskutim, debate) Vlerësim i punës individuale dhe grupore Vlerësim i portofolit Vlerësim i angazhimit gjatë punës laboratorike	Gjuhë dhe komunikim Fizikë TIK Art figurativ Edukatë fizike Kimi internet	Libri i Biologjisë 8 Modele Ilustrime Revista Enciklopedi Atlas Biologjik	

	<p>Identifikon sëmundje që shfaqen si pasojë e çrregullimit të funksionit të sistemit endokrin. Emërton dhe shpjegon ndërtimin dhe funksionin e sistemi për riprodhim të grupeve shtazore; Shpjegon mënyrat e shumimit të grupeve të ndryshme shtazore.</p>				<p>Vlerësim individual i demonstrimit Vlerësimi i detyrave të shtëpisë Test vlerësues</p>		
--	---	--	--	--	---	--	--

PLANI DYMUJOR:	Mars-Prill
VITI SHKOLLOR:	2023-2024
FUSHA E KURRIKULËS:	Shkencat e natyrës
LËNDA:	Biologji
KLASA:	VIII

RNK - Rezultatet e të nxënimit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shpjegimit të temave:

- I. 1. Transmeton saktë të dhënat e mbledhura për një temë konkrete, në formë tekstuale, numerike, verbale, elektronike apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit.
2. Përkrahur një ngjarje, të dhënë si detyrë, të lexuar ose të dëgjuar më parë, në formë verbale, vizuale ose me shkrim, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj
4. Harton një tekst, deri në pesëqind fjalë, duke e vazhduar një rrëfim gojor apo tekst të lexuar paraprakisht duke u bazuar në imagjinatën e vet
6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore.
- II. 1. Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sfotuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara.
7. Interpretton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme.
- III. 1. Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.
3. Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.
5. Paraqet/skicon idetë e vera për ecurinë dhe mënyrën e zhvillimit të një aktiviteti duke e sqaruar dhe duke argumentuar më pas këtë para të tjerëve.
6. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.
- IV. 3. Analizon pasojat që sjell dëmtimi i mjedisit për jetën e njeriut dhe të biodiversitetit, paraqet në formë të shkruar, apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit, mendimin dhe qëndrimin e vet për këtë çështje, por edhe organizon ndonjë aktivitet për mbrojtjen e mjedisit.
7. Propozon kriteret për vlerësim të paanshëm të një aktiviteti sportiv, shkencor, teknologjik, artistik etj., si anëtar jurie të ngritur në nivel klase, shkolle apo shoqërie civile.
- V. 1. Praktikon të drejtat dhe detyrimet e qytetarisë në situata konkrete jetësore të përditshme, qoftë në klasë, qoftë në shkollë apo gjetiu (si: gjatë diskutimit, respektimit të mendimit të tjetrit etj).
2. Argumenton nevojën e respektimit të regjimit për ushqyerje të shëndetshme dhe rekreacion ditor, javor apo mujor, sipas udhëzimeve të lexuara ose të dëgjuara nga mjeku gjatë një diskutimi në klasë, në shkollë apo në familje.
3. Vlerëson domosdoshmërinë e kushteve të mira higjienike për përgatitjen dhe konsumimin e ushqimeve dhe pijeve dhe shpjegon rrethanat e mundshme të helmimit nga ushqimet dhe papastërtia.

RNF - Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shijellimit të temave:							
Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore RNL	Njësitë mësimore	Koha	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare	Burimet
Indet organet dhe sistemet e organeve te bimët	Përshkruan veçoritë themelore të bimëve duke u bazuar në ndërtimin e indeve dhe organeve. Emërton dhe dallon indet dhe organet e specializuara të bimëve. Përshkruan strukturat që mundësojnë transportin e materieve te bimët vaskulare (enzore). Përshkruan ndërlidhjen e ndërtimit dhe të funksionit ndërmjet organeve të ndryshme bimore.	Qelizat dhe indet bimore Veçoritë e bimëve Ndërtimi i organeve te bimët Transporti te bimët vaskulare (enzore) Funksioni i organeve bimore Përforcim i kapitulit të dhjetë Bimët jo enzore dhe enzore pa farë		Mësimdhënie e drejtpërdrejtë (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike, shembuj) Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtim, zbulim, zgjidhja e problemeve) Mësimdhënie me anë të pyetjeve Mësimdhënie që nxit të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (grupe të vogla, të mëdha, apo tërë nxënësit) Të mësuarit përmes projekteve, punë kërkimore Mësimdhënie që nxitë hulumtim të pavarur	Vlerësim i vazhdueshëm Vlerësim i përgjigjeve me gojë (diskutim, debate) Vlerësim i punës individuale dhe grupe Vlerësim i portofolit Vlerësim i angazhimit gjatë punës laboratorike Vlerësim individual i demonstrimit	Gjuhë dhe komunikim Fizikë TIK Art figurativ Edukatë fizike Kimi	Libri i Biologjisë 8 Modele Ilustrime Revista Enciklopedi Atlas Biologjik Internet
	Shpjegon pse fiernat u përkasin bimëve. Krahason ndërtimin e organeve vegjetative (p.sh. kërcellit) të bimëve njëthelbore dhe dythelbore.	Organet vegjetative te bimët njëthelbore dhe dythelbore Sistemin e organeve të riprodhimit te bimët Bimët farëveshura dhe farëzhveshura					

Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke ju referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.

<p>Përshkruan sistemin e organeve riproduktive të bimët</p> <p>Identifikon dallimet thelbësore sa i përket ndërtimit të lulës së bimëve farëzhveshura dhe farëveshura.</p> <p>Analizon dallimet bazë mes bimëve monokotiledone dhe dikotiledone;</p> <p>Definon dhe shpjegon termat polenizim dhe frytnim.</p> <p>Shpjegon si formohet fryti dhe fara dhe dallon llojet e fryteve e farave.</p>	<p>Bimët monokotiledone dhe Dikotiledone</p> <p>Pjalimi (polenizimi) dhe pllenimi (frytëzimi)</p> <p>Fryti dhe fara. Frytëzimi artificial</p> <p>Përforcim i kapitullit</p>	<p>Vlerësimi i detyrave të shtëpisë</p> <p>Test vlerësues</p>		

	PLANI DYMUJJOR: VITI SHKOLLOR: FUSHA E KURRIKULËS: LËNDA: KLASA:	Maj - Qershor 2023 - 2024 Shkencat e natyrës Biologji VIII	
RNK- Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shpjellimit të temave:			
<p>I. 1. Transmeton saktë të dhënat e mbledhura për një temë konkrete, në formë tekstuale, numerike, verbale, elektronike apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit.</p> <p>2. Përshkruan një ngjarje, të dhënë si detyrë, të lexuar ose të dëgjuar më parë, në formë verbale, vizuale ose me shkrim, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj</p> <p>4. Harton një tekst, deri në pesëqind fjalë, duke e vazhduar një rrëfim gojor apo tekst të lexuar paraprakisht duke u bazuar në imagjinatën e vet.</p> <p>5. Prezanton para të tjerëve një projekt për një temë të dhënë, të përgatitur vetë ose në bashkëpunim me grupin, duke gërshtuar format e komunikimit verbal, elektronik dhe veprimin praktik.</p> <p>6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikon adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore.</p> <p>7. Identifikon burime të ndryshme të ndryshme të informacionit për arsimim, orientimin profesional dhe harton një plan individual për zhvillimin e karrierës në fushën e komunikimit (gazetar etj.).</p> <p>II. 1. Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara.</p> <p>7. Interpreton me fjalë, me shkrim/ me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme.</p> <p>III. 1. Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.</p> <p>3. Regjistron në skeda dhe teknika të tjera të veçanta, TI etj., informatat ose faktet a formulat për një temë të caktuar duke i radhitur ato sipas llojit, burimit dhe rëndësisë mësimore të tyre.</p> <p>4. I parashtron pyetje vetes për çështjet që trajton dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar duke regjistruar përparimin apo ngecjen derisa të gjejë zgjidhjen përfundimtare.</p> <p>5. Paraqet/skicon idetë e veta për ecurinë dhe mënyrën e zhvillimit të një aktiviteti duke e sqaruar dhe duke argumentuar më pas këtë para të tjerëve.</p> <p>6. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.</p> <p>IV. 7. Propozon kriteret për vlerësim të paanshëm të një aktiviteti sportiv, shkencor, teknologjik, artistik etj., si anëtar jurie të ngritur në nivel klase, shkollë apo shoqërie civile.</p> <p>V. 1. Praktikon të drejtat dhe detyrimet e qytetarisë në situata konkrete jetësore të përditshme, qoftë në klasë, qoftë në shkollë apo gjetiu (si: gjatë diskutimit, respektimit të mendimit të tjetrit etj.).</p>			

<p>2. Argumenton nevojën e respektimit të regjimit për ushqyerje të shëndetshme dhe rekreacion ditor, javor apo mujor, sipas udhëzimeve të lexuara ose të dëgjuara nga mjeku gjatë një diskutimi në klasë, në shkollë apo në familje.</p> <p>3. Vlerëson domosdoshmërinë e kushteve të mira higjienike për përgatitjen dhe konsumimin e ushqimeve dhe pijeve dhe shpjegon rrethanat e mundshme të helmimit nga ushqimet dhe papastërtia.</p> <p>5. Analizon shkaqet e një reagimi konfliktuoz apo emocional nxënës-nxënës dhe propozon alternativa për zgjidhje të drejtë e pa pasoja, duke ndarë përvojat, mendimet dhe ndjenjat me anëtarët e grupit.</p> <p>9. Reagon ndaj sjelljeve asociiale të moshatarëve duke identifikuar shkaqet e shfaqjes dhe pasojat e mundshme për shëndetin dhe mirëqenien e individit nga dukuritë dhe shprehjet negative (p.sh., përdorimi i duhanit, i alkoolit apo drogës) etj.</p>						
<p>RNF - Rezultatet e të nxënës të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtrjellimit të temave:</p>						
<p>Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke ju referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.</p> <p>Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.</p>						
Temat mësimore	Rezultatet e të nxënës për temë mësimore RNL	Njësitë mësimore	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare	Burimet

Ushqimet e njeriut	Shpjegon rolin dhe rendësin e përbërësve të ushqimit; Emërton lloje të vitaminave, dhe identifikon ushqime më përbërje vitaminoze. Hulumton informacione për dietë.	Larmia e lëndëve ushqyese Karbohidratet, lipidet dhe proteinat burim i energjisë për organizmin Lëndet ushqyese thelbësore	Mësimdhënie e drejtpërdrejt (shpjegim, sqarim, ushtrime praktike, shembuj) Mësimdhënie jo e drejtpërdrejtë (shqyrtim, zbulim, zgjidhja e problemeve) Mësimdhënie me anë të pyetjeve Mësimdhënie që nxitë të menduarit kritik, krijues dhe zgjidhjen e problemeve Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (grupe të vogla, të mëdha, apo tërë nxënësit) Të mësuarit përmes projekteve, punë kërkimore Mësimdhënie që nxitë hulumtim të pavarur	Vlerësim i vazhdueshëm Vlerësim i përgjigjeve me gojë (diskutim, debate) Vlerësim i punës individuale dhe grupore Vlerësim i portofolit Vlerësim i angazhimit gjatë punës laboratorike Vlerësim individual i demonstrimit Vlerësimi i detyrave të shtëpisë Test vlerësues	Gjuhë dhe komunikim Fizikë TIK Art figurativ Edukatë fizike Kimi	Libri i Biologjisë 8 Modele Ilustrime Revista Enciklopedi Atlas bBiologjik Internet
Shëndeti, sjelljet dhe emocionet e njeriut	Diskuton për rregullat e ushqyeshmërisë në fazat e jetës së njeriut. Identifikon dhe shpjegon për ushqimet jo të shëndetshme. Shpjegon ndërtimin dhe funksionin e organeve riprodhuese dhe kupton proceset si menstruacioni, spermatogjenezën, ovulimin dhe fertilizimin; Përshkruan metodat tradicionale dhe moderne kontraceptive;	Dieta ushqimore e ekuilibruar është thelbësore për shëndet të mirë Pasojat e të ushqyerit të pashëndetshëm Përforcim i kapitullit Riprodhimi te njeriu Sistemi riprodhues te njeriu Shëndeti riprodhues përfshin kontracëpsionin dhe sëmundjet				

	<p>Diskuton ndikimin e alkoolit dhe drogave në sjelljen e vendimeve të përgjegjshme; Kupton rëndësin, mënyrat e vetëkontrollit të trupit dhe din ku duhet të drejtohet për të marr këshilla dhe ndihmë.</p>	<p>Ndikimi i alkoolit dhe drogave në shëndetin e njeriut Ore ne dispozicion te mësimdhënësit</p>				
--	--	--	--	--	--	--

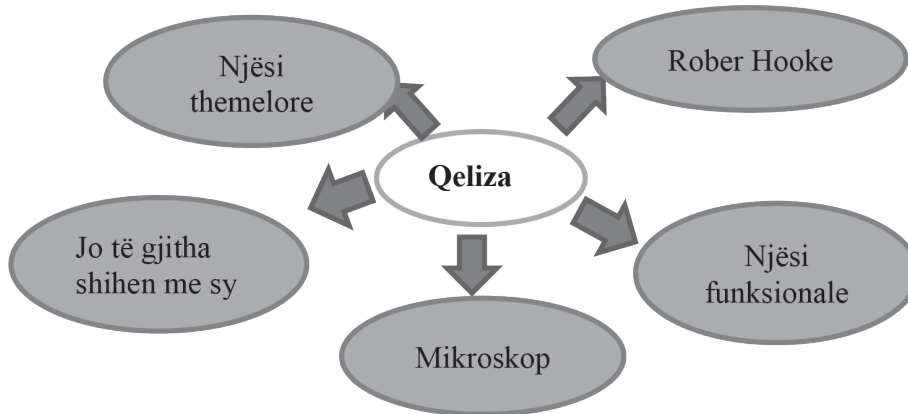
PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës		Rezultati i të nxënimit të temës (nga plani dymujor): Argumenton unitetin e botës së gjallë dhe jo të gjallë nëpërmjet njohjes së përbërjes kimike dhe veçorive fiziko-kimike të qelizës.	
Rezultatet e të nxënimit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6 Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II. 7 Interpretton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. III.7 Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënimit të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla. Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 1.1 Organizmat janë të ndërtuara nga qeliza			
Fjalët kyçe: qelizë, mikroskop, membrane plazmatike, citoplazma.			
Rezultati/et e të nxënimit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: - interpreton konceptin “qelizë”; - identifikon pjesët ndërtuese të mikroskopit; - liston tiparet e përbashkëta të qelizave.			
Kriteret e suksesit: - Defino konceptin “qelizë”. - Trego funksionet e pjesëve ndërtuese të mikroskopit. - Sqaro tiparet e përbashkëta të qelizave.			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Stuhi mendimesh

Mësimdhënësi/ja fillon orën mësimore duke pyetur nxënësit/et rreth njohurive që dinë për qelizën dhe mikroskopin. Pastaj, mësimdhënësi/ja pyet rreth zbulimit të qelizës. Të gjitha idetë e nxënësve shënohen në tabelë.

Grupet e ekspertëve

Së pari, njësia mësimore ndahet në tri pjesë. Mësimdhënësi/ja më pas ndan nxënësit/et në grupe pune, dhe cakton numrat prej 1-3 për secilin nxënës/e të çdo grupi. Caktohet që secili nxënës të lexojë pjesën e përcaktuar nga mësimdhënësi/ja. Pasi të kenë lexuar pjesën e përcaktuar nxënësit/et, më pas kërkohet që të mblidhen së bashku, të gjithë njëshat nga të gjitha grupet, pastaj dyshat, dhe treshat. Kështu, të bashkuar diskutojnë të gjithë së bashku dhe shkëmbejnë njohurit me njëri-tjetrin. Më pas kthehen në grupet e tyre fillestare dhe diskutojnë rreth atyre që kanë mbajtur mend.

Diskutimi vazhdon me disa pyetje të cilat ua drejton mësimdhënësi/ja. Fton nxënësit/et e grupit të parë të sqarojnë kush e zbuloi qelizën dhe si. Më pas, nga grupi i dytë kërkohet të sqarohet ndërtimi i mikroskopit. Nga grupi i tretë kërkohet të sqarohet për tiparet e përbashkëta të qelizës.

Në fund të orës mësimore, nxënësit/et plotësojnë *Pemën e mendimeve*, të cilën filluan ta krijojnë në fillim të orës mësimore, tashmë duke shtuar edhe njohuritë e reja të mësuara.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- bashkëpunim në grup;
- pjesëmarrje në diskutim;
- mbajtje të shënimeve dhe saktësi në përgjigje.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohet rreth llojeve të ndryshme të qelizave.

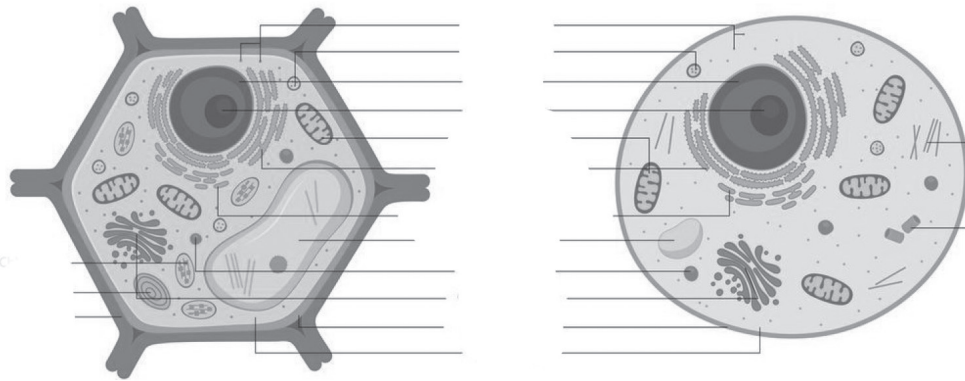
REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

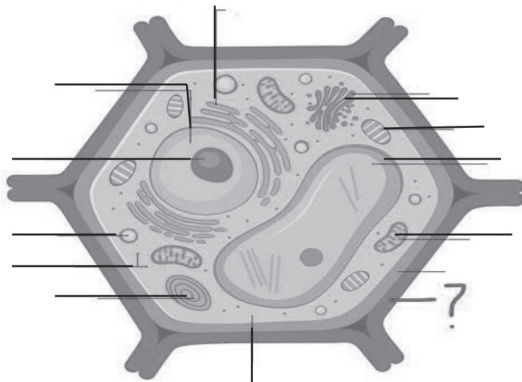
Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës	Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): - në bazë të vrojtimit dallon qelizën bimore nga ajo shtazore.
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II.8. Identifikon me anë të krahasimit dallimet dhe ngjashmëritë midis ligjeve dhe dukurive që ndodhin në natyrë me ato në shoqëri, duke vënë në dukje lidhjen shkak-pasojë midis këtyre dukurive.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim Njësia mësimore: 1.2 Karakteristikat e qelizave eukariote. Qelizat bimore dhe shtazore	
Fjalët kyçe: qeliza eukariote, qeliza bimore, qeliza shtazore, muri qelizor, vakuola, kloroplastet, lizozomet.	
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore Nxënësi/ja: -përshkruan ndërtimin e qelizës eukariote; -dallon qelizën bimore nga ajo shtazore; -skicon qelizën bimore dhe atë shtazore.	
Kriteret e suksesit: - numëro organizmat që bëjnë pjesë në eukariote; - dallo qelizën bimore nga ajo shtazore; - duke vrojtuar fotografitë, identifikon pjesët përbërëse të qelizës bimore dhe qelizës shtazore.	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.	
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore – Kimi, TIK	
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE	
Evokim (Pjesa hyrëse-) Minimësim - Mësimdhënësi/ja-në këtë fazë të orës mësimore fillon duke pyetur nxënësit/et: –Prej kujt janë të ndërtuar organizmat e gjallë? Së tipa qelizash ekzistojnë? Cili mendoni që është çasti i rëndësishëm gjatë zhvillimit evolutiv? Më pas lançon një video dhe nga nxënësit kërkohet të shikojnë me vëmendje. Pasi ta shohin, nxënësit/et komentojnë videon. https://youtu.be/HhWNAU-pejo	

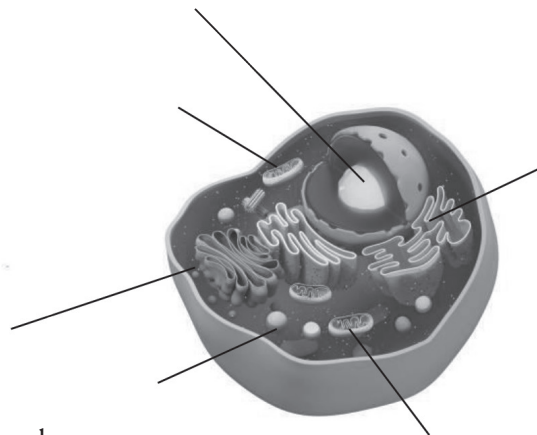

Realizim/Pjesa kryesore-(Leksion i avancuar) - Pasi nxënësit/et kanë shikuar videon dhe kanë diskutuar në pika të shkurtra, mësimitdhënësi/ja fillon të sqaroi dallimin në mes qelizë bimore dhe shtatore dhe jep informacione të nevojshme rreth njësisë dhe më pas fton nxënësit/et të lexojnë njësinë mësimore.

Reflektim/Pjesa përfundimtare-Diagrami i Venit - mësimitdhënësi/ja fton nxënësit/et që në grupe të bëjnë dallimin në mes qelizës bimore dhe shtazore duke plotësuar fotografimin ku janë paraqitur pjesët përbërëse të qelizës bimore dhe shtazore. Më pas përfaqësuesit e grupit diskutojnë ato.

Qeliza bimore

Qeliza shtazore

Muri qelizor është i pranishëm	Mungon muri qelizor
Bërthama gjendet në njërin anë të qelizës	Bërthama qëndron në qendër
Numër i vogël i mitokondrive	Numër i madh i mitokondrive
Një vakuolë e madhe	Shumë vakuola të vogla
Prezent plastidet	Mungojnë plastidet
Mungon centrozomi	Prezent centrozomi

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësimi i aktivitetit të nxënësve dhe punës së nxënësve.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese për qelizën bimore dhe shtazore.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORES MËSIMORE

Zgjedhja e mësimitdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

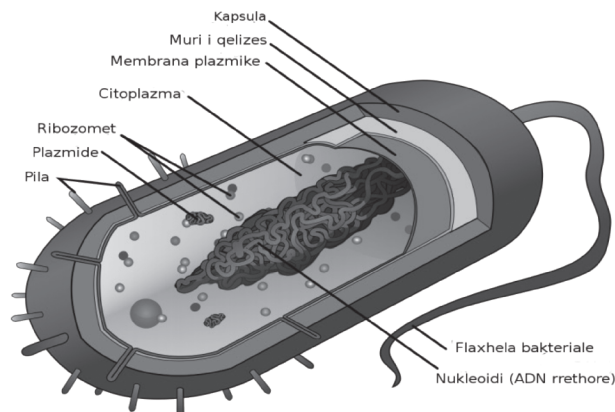
PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës	Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): - krahason qelizat prokariote me ato eukariote.
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.1 Transmeton saktë të dhënat e mbledhura për një temë konkrete, në formë tekstuale, numerike, verbale, elektronike apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit. II.1 Paraqet me gojë ose me shkrim, grafikë, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara. III.6. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim Njësia mësimore: 1.3 Qelizat prokariote janë më të thjeshta se ato eukariote	
Fjalët kyçe: qeliza, prokariote, bakterie, membrane plazmatike, kapsulë, flagjeli, pisula.	
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore Nxënësi/ja: -përshkruan ndërtimin e qelizës prokariote; -tregon rolin e kapsulës në qelizat bakteriale; -shpjegon dallimin në mes flagjelit dhe pisulës.	
Kriteret e suksesit: - numëro organizmat e formuar nga qeliza prokariote; - përmes fotografisë së paraqitur, identifikoj pjesët përbërëse të qelizës prokariote; - analizoj rolin e kapsulës në qelizën bakteriale.	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.	
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore – Kimi, TIK	

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Evokim(Pjesa hyrëse-) Imagjinatë e drejtuar - Mësimdhënësi/ja-në këtë fazë të orës mësimore fillon duke pyetur nxënësit/et: Nga se janë të ndërtuar organizmat e gjallë? Cilët mendoni se janë organizmat më të vjetër në Tokë? Sa tipa qelizash ekzistojnë? Pasi merr disa përgjigje nga nxënësit/et, i fton ata të shikojnë disa fotografi ku janë të paraqitura qelizat prokariote.

Realizim/Pjesa kryesore-(Leksion i avancuar) - Pasi nxënësit/et kanë shikuar fotografitë dhe kanë diskutuar në pika të shkurtra, mësimdhënësi/ja fillon të sqarojë qelizën prokariote duke dhënë informacione të nevojshme rreth njësisë dhe më pas fton nxënësit të lexojnë njësinë mësimore.

Reflektim/Pjesa përfundimtare – Diskutim - ftohen nxënësit/et të diskutojnë në grup për atë çfarë kanë lexuar dhe më pas të reflektojnë si grup përmes përfaqësuesit të grupit. Parashtroni pyetje për orientim:

- Si është e ndërtuar qeliza prokariote?
- Për çfarë i ndihmon kapsula qelizat bakteriale?
- Ku ndryshojnë piluset nga flagjeli?

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësimi i aktivitetit të nxënësve dhe punës së nxënësve.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese për qelizën prokariote.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës	Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): - emërton pjesët ndërtuese të qelizës nga fotografia, skema, skica etj.
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.1. Transmeton saktë të dhënat e mbledhura për një temë konkrete, në formë tekstuale, numerike, verbale, elektronike apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit. II.1. Paraqet me gojë ose me shkrim, grafikë, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara. III.6. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim Njësia mësimore: 1.4 Membrana plazmatike e ndan qelizën nga mjedisi rrethues	
Fjalët kyçe: membranë plazmatike, lipide, proteinë, karbohidrate, fosfolipide.	
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore: -përshkruan rolin e membranës plazmatike në qelizë; -emërton tri llojet e molekulave që ndërtojnë membranën plazmatike; -shpjegon funksionet e membranës plazmatike. Kriteret e suksesit: - përshkruaj funksionet e membranës plazmatike; - shpjego ndërtimin e membranës plazmatike; - listo llojet e proteinave në përbërjen e membranës qelizore.	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.	
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore –Kimi, TIK	

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Evokim(Pjesa hyrëse-) **Stuhi mendimesh** - Mësimdhënësi-ja pyet nxënësit/et: Cilat janë pjesët kryesore të qelizës? A kanë qelizat membranë qelizore? Për çfarë mendoni se shërben membrana qelizore te qelizat? Mendimet e tyre shënohen ne tabelë, duke mos pohuar as mohuar atë që shprehin nxënësit/et.

Realizim/Pjesa kryesore- (Seminari i leximit) - Nga nxënësit/et, në mënyrë individuale, kërkoj që të lexojnë njësinë mësimore “Membrana qelizore” dhe pasi të kenë lexuar t’u përgjigjen pyetjeve të parashtruara si:

1.Për çfarë i shërben membrana qelizore qelizës?	
2.Si është e ndërtuar membrana plazmatike?	
3.Cili është përbërësi kryesor i membranës?	
4.Sa lloje janë proteinat e membranave?	
5.Shpjego funksionet e membranës plazmatike?	

Reflektim/Pjesa përfundimtare - (Karrigia e autorit) - në pjesën e fundit të orës mësimore disa nga nxënësit/et komentojnë përgjigjet e pyetjeve, të cilat ishin të përfshira në fazën kryesore të orës mësimore. Në fund, mësimdhënësi/ja jep komentën e tij/saj.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësimi i aktivitetit dhe punës së nxënësve.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese për membranën qelizore.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

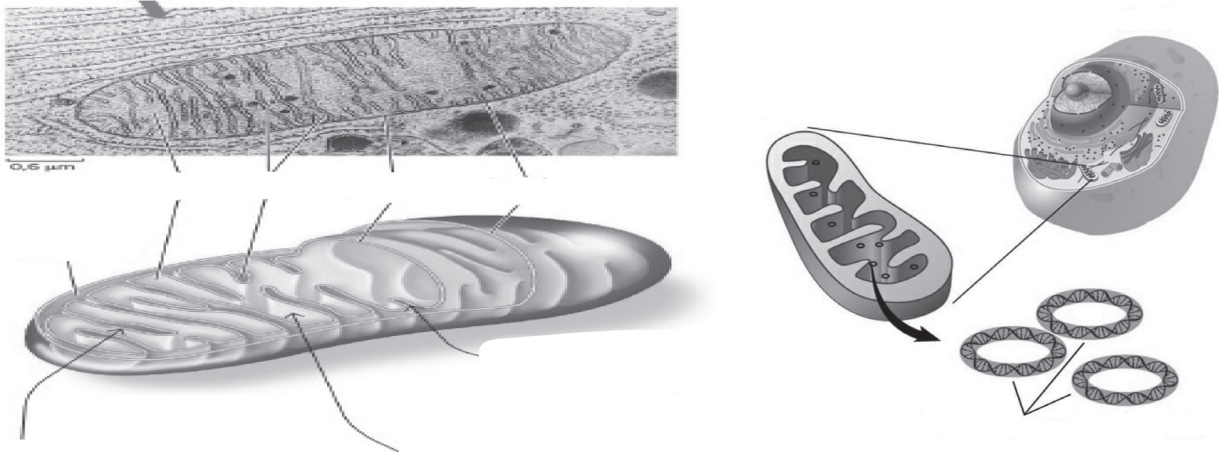
Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës	Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): -shpjegon për pjesët kryesore të qelizës (murin, membranën, bërthamën, mitokondritë, ribozomet).
Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkollës (të synuara): I.2 Përshkruan një ngjarje, të dhënë si detyrë, të lexuar ose të dëgjuar më parë, në formë verbale, vizuale ose me shkrim, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj. III.5 Paraqet/skicon idetë e veta për ecurinë dhe mënyrën e zhvillimit të një aktiviteti duke e sqaruar dhe duke argumentuar më pas këtë para të tjerëve. IV.2 Ndërmerr aktivitete të ndryshme (ekspozitë, performancë, instalacion, fushatë, protestë paqësore, tubim, avokim etj.) në bazë të projektit, të hartuar me anëtarët e grupit, për zgjidhjen e një problemi me rëndësi shoqërore, për shkollën ose për komunitetin.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim	
Njësia mësimore: 1.5 Organelet që transformojnë energjinë: mitokondria dhe kloroplasti	
Fjalët kyçe: energjia, mitokondritë, kloroplastet, tilakoide, kromoplaste, leukoplaste.	
Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore	
Nxënësi/ja: -përshkruan ndërtimin mitokondrive; -shpjegon rolin e mitokondrive në qelizë; -tregon ku gjenden dhe cili është roli i kloroplasteve në qelizë.	
Kriteret e suksesit: - sqaro përse mitokondritë quhen “stacione energjetike” të qelizës; - shpjego ndërtimin e mitokondrive; - përshkruaj rolin e kloroplasteve në qelizat bimore; - emërto dy tipat kryesore të kloroplasteve.	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.	

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore –Kimi, TIK

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Evokim (Pjesa hyrëse)-Minimësim - Mësimdhënësi/ja para nxënësve lançohet një video dhe disa fotografi ku u kërkohet ta komentojnë. <https://youtu.be/OiqC0resyxU>.

Realizim/Pjesa kryesore-Mësimdhënie e ndërsjellë - Pasi nxënësit/et t'i kenë komentuar fotografitë dhe videon, mësimdhënësi/ja fillon të jap sqarime rreth njësisë mësimore si p.sh. Tregon rolin e mitokondrive në qelizë, shpjegon se mitokondritë janë të formuara nga dy bërthama etj. Më pas, fton nxënësit/et të lexojnë njësinë mësimore dhe pasi të kenë lexuar të përgjigjen pyetjeve:

1. Cili është funksioni i membranës së jashtme dhe të brendshme?
2. Çfarë është matriksi mitokondrial?
3. Cili është funksioni kryesor i mitokondrive?
4. Përshkruani rolin e kloroplasteve dhe ku gjenden ato?
5. Emërtoni dy tipat kryesorë të kloroplasteve?

Reflektim/Pjesa përfundimtare- (Diskutim)-Pasi të kenë gjetur përgjigjet nxënësit/et diskutojnë rreth pyetjeve të parashtruara.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim për nxënie , vlerësim i ndërsjellë.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burime të tjera informuese për mitokondritë dhe kloroplastet.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës	Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): -shpjegon për pjesët kryesore të qelizës (murin, membranën, bërthamën, mitokondritë, ribozomet).
<p>Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara):</p> <p>I.2 Përshkruan një ngjarje, të dhënë si detyrë, të lexuar ose të dëgjuar më parë, në formë verbale, vizuale ose me shkrim, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj.</p> <p>III.5. Paraqet/skicon idetë e veta për ecurinë dhe mënyrën e zhvillimit të një aktiviteti duke e sqaruar dhe duke argumentuar më pas këtë para të tjerëve.</p> <p>IV.2 Ndërmerr aktivitete të ndryshme (ekspozitë, performancë, instalacion, fushatë, protestë paqësore, tubim, avokim etj.) në bazë të projektit, të hartuar me anëtarët e grupit, për zgjidhjen e një problemi me rëndësi shoqërore, për shkollën ose për komunitetin.</p>	
<p>Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla</p>	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
<p>Tipi i orës: Zhvillim</p> <p>Njësia mësimore: 1.6 Bërthama dhe ribozomet përpunojnë informacionin gjenetik</p>	
Fjalët kyçe: bërthama, kromatina, kromozomet, AND, ARN, bërthamëza, ribozomet.	
<p>Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore</p> <p>Nxënësi/ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> -përshkruan ndërtimin e bërthamës; -numëron funksionet e bërthamës; -tregon ku janë të pranishme ribozomet; -shpjegon funksionin e ribozomeve. <p>Kriteret e suksesit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - listo funksionet e bërthamës; - përshkruaj se ku janë të pranishme ribozomet; - analizo funksionin e ribozomeve në qelizë. 	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.	

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore –Kimi, TIK

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Evokim (Pjesa hyrëse-) Stuhi mendimesh - Mësimdhënësi/ja parashtron disa pyetje për nxënësit/et, si p.sh.:

Çfarë është bërthama? Ku është e vendosur bërthama? Nxënësit/et komentojnë përgjigjet.

Realizim/Pjesa kryesore-Lexim i drejtuar - Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve të lexojnë njësinë mësimore

“Bërthama dhe ribozomet **përpunojnë informacionin gjenetik**”, i cili bëhet në pjesë. Nxënësve **ne grup u shpërndan** fletë në cilat janë dhënë disa pika përmbledhëse dhe nga ta kërkon t’i plotësojnë ato pika.

Bërthama

Përmbajtja e

Brendësia e bërthamës

Funksionet e bërthamës

Ribozomet

Funksioni i ribozomeve

Reflektim/Pjesa përfundimtare - (Diskutim) - Pasi të kenë plotësuar pikat përmbledhëse ftohen përfaqësuesit e grupeve të nxënësve t’i komentojnë ato.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim për nxënie - vlerësim i ndërsjellë.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese për bërthamën dhe ribozomet.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

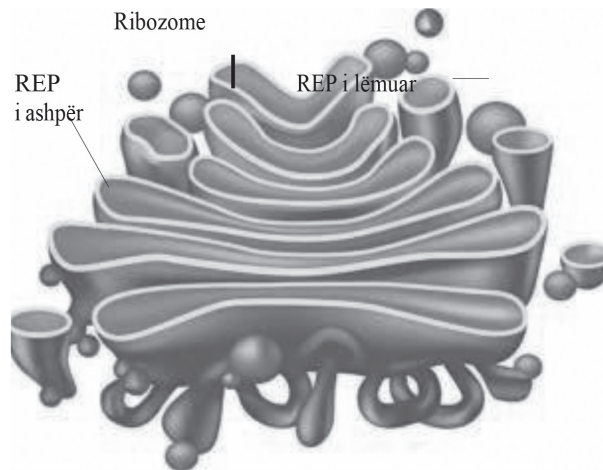
ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës	Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): - shpjegon se në qelizë vazhdimisht kryhet shkëmbimi i materies dhe i energjisë.
Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkollës (të synuara): I.2 Përshkruan një ngjarje, të dhënë si detyrë, të lexuar ose të dëgjuar më parë, në formë verbale, vizuale ose me shkrim, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj. II.2 Përzgjedh informata nga burime të ndryshme, për një temë konkrete, i klasifikon ato në bazë të një kriteri të caktuar dhe i përdor ato për marrjen e një vendimi apo për zgjidhjen e një problemi/detyrë. III.4 I parashtron pyetje vetes për çështjet që trajton dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar duke regjistruar përparimin apo ngecjen derisa të gjejë zgjidhjen përfundimtare.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim Njësia mësimore: 1.7 Sistemi i brendshëm membranor	
Fjalët kyçe: Rrjeti endoplazmatik, i ashpër, i lëmuar, aparati i Golxhit.	
Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore: <ul style="list-style-type: none"> - emërton dy rrjetet endoplazmatike; - dallon funksionin e rrjetit endoplazmatik të lëmuar nga rrjeti endoplazmatik i ashpër; - përshkruan funksionin e aparatit të Golxhit. 	
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - sqaro se pse aparati i Golxhit shpesh quhet “polici i trafikut” në qelizë; - përshkruaj funksionin e rrjetit endoplazmatik të lëmuar; - përshkruaj funksionin e rrjetit endoplazmatik të ashpër. 	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.	
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore –Kimi, TIK	

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Evokim (Pjesa hyrëse) Minimësim - Mësimdhënësi/ja lançon një video të shkurtër ku janë paraqitur organelet qeliozore, si: Aparati i Golxhit dhe rrjeti endoplazmatik. Më pas kërkon nga nxënësit/et t'i komentojnë ato.

<https://youtu.be/iA3ZG3Avz00>

<https://www.youtube.com/watch?v=OiqC0resyxU>

Realizim/Pjesa kryesore - Ditari dypjesësh: Mësimdhënësi/ja u kërkon nxënësve të punojnë në çift. Udhëzon nxënësit/et të lexojnë njësinë mësimore. Shpërndan te nxënësit/et një tabelë dhe kërkon prej tyre që plotësojnë atë, ku në njërën anë të shënojnë citatat ndërsa në anën tjetër komentet rreth këtyre citateve.

Citat	Koment
Rrjeti endoplazmatik	
Rrjeti endoplazmatik i ashpër	
Rrjeti endoplazmatik i lëmuar	
Aparati i Golxhit “polici i trafikut” në qelizë	

Reflektim/Pjesa përfundimtare - (Diskutim) - Pasi të kenë plotësuar citatat përmbledhëse ftohen përfaqësuesit e nxënësve t'i komentojnë ato.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim për nxënie - vlerësim në çift i nxënësve

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese për rrjetin endoplazmatik dhe aparatit e Golxhit.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

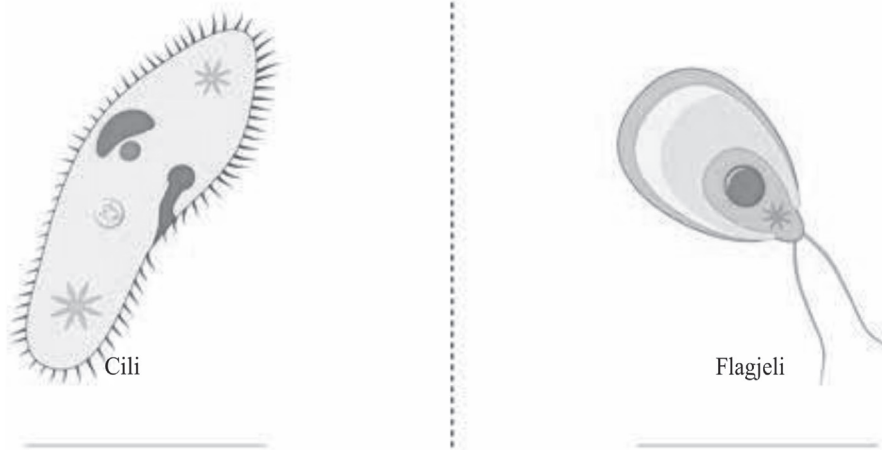
PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës	Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): -shpjegon për pjesët kryesore të qelizës (murin, membranën, bërthamën, mitokondritë, ribozomet).
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.2 Përshkruan një ngjarje, të dhënë si detyrë, të lexuar ose të dëgjuar më parë, në formë verbale, vizuale ose me shkrim, duke ruajtur rrjedhën logjike të saj. II.2 Përzgjedh informata nga burime të ndryshme, për një temë konkrete, i klasifikon ato në bazë të një kriteri të caktuar dhe i përdor ato për marrjen e një vendimi apo për zgjidhjen e një problemi/detyre. III.4. I parashtron pyetje vetes për çështjet që trajton dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar duke regjistruar përparimin apo ngecjen derisa të gjejë zgjidhjen përfundimtare.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim	
Njësia mësimore: 1.8 Qelizat lëvizin: citoskeleti, ciliet dhe flagjelet	
Fjalët kyçe: citoskeleti, ciliet, flagjelet, mikrofilamanetet.	
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore	
Nxënësi/ja: -përshkruan se si formohet citoskeleti; -numëron funksionet kryesore të citoskeletit; -dallon ciliet nga flagjelet.	
Kriteret e suksesit: -trego funksionet e citoskeletit; -emërto tri llojet e fibrave të citoskeletit; -përshkruaj funksionin kryesor të cilieve dhe flagjeleve.	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.	
Lidhja me lëndët tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore –Kimi, TIK	

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

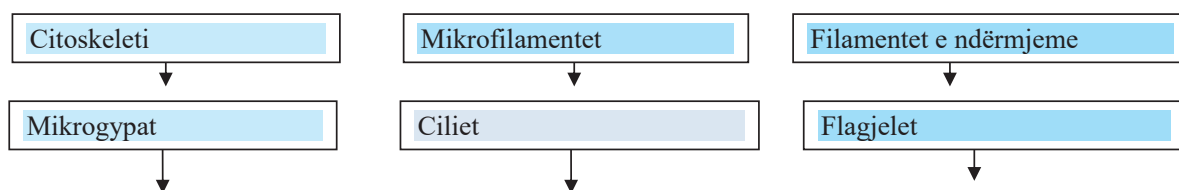
Evokim (Pjesa hyrëse) Minimësim - Mësimdhënësi/ja paraqet para nxënësve disa fotografi ku nga nxënësit/et kërkon të komentojnë se çfarë shohin dhe pastaj të diskutojnë rreth tyre.

Realizim/Pjesa kryesore-Lexim në dyshe - Punë në çift i nxënësve. Njësia (teksti) ndahet në paragrafë. Lexohet paragrafi i parë dhe komentohet nga lexuesit anëtari i parë i çiftit. Më pas, nxënësit/et tjerë e diskutojnë atë. Anëtari i dytë i çiftit (nxënësi) bënë pyetje. Ndërsa nxënësi/ja i cili lexoi më parë paragrafin e parë jep përgjigje. Nëse ka pa qartësi plotësohen nga mësimdhënësi. Kështu me radhë vazhdohet edhe me paragrafët e tjerë me çiftet e tjera të nxënësve. Disa pyetje të mundshme, të cilat mundë të mos jenë përfshirë nga nxënësit/et:

- 1.Nga kush formohet citoskeleti?
- 2.Përshkruan funksionin e citoskeletit?
- 3.Cilat janë tri llojet e fibrave që e përbëjnë citoskeletin?
- 4.Krahason elementet përbërëse të citoskeletit?
- 5.Ku dallohen ciliet nga flagjelet?

Reflektim/Pjesa përfundimtare - (Shqyrtim kategorizues) - mësimdhënësi/ja kërkon nga nxënësit/et të bëjnë kategorizimin e njësisë mësimore duke përshkruar në çdo kategorizim një shkrim të shkurtër

Lëvizin shpejt duke u rrotulluar

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim për nxënie; vlerësim në çift i nxënësve

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese për: Qelizat lëvizin: citoskeleti, ciliet dhe flagjelet.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës		Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): Organizon lidhshmërinë e koncepteve hierarkike të organizmave: organizma njëqelizor, kolonial dhe shumëqelizor. Argumenton unitetin e botës së gjallë dhe jo të gjallë nëpërmjet njohjes së përbërjes kimike dhe veçorive fiziko-kimike të qelizës.	
Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkollës (të synuara): I.8. Inicion biseda shoqërore me moshatarët dhe me të rriturit për tema me interes mësimor/shoqëror, duke shtruar pyetje për temën dhe duke u përgjigjur dhe veçuar informatën kryesore. II.5. Arsyeton ndërmarrjen e hapave konkretë, të cilët kanë rezultuar përfundimin e një detyre/aktiviteti, zgjidhjen e një problemi apo të ndonjë punimi në klasë/shkollë apo gjetiu. III.7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënës të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 1.9 Kimia e qelizës argument për unitetin e botës së gjallë dhe jo të gjallë			
Fjalët kyçe: organizma njëqelizore, shumëqelizore, autotrof, heterotrof.			
Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: - përshkruan radhitjen e nivelit të organizmave të gjallë duke filluar nga më i ulëti; - përshkruan veçoritë e organizmave të gjallë; - vlerëson hemostazën si veçori të organizmave të gjallë.			
Kriteret e suksesit: - Listo nivelet e organizmave të gjallë duke filluar nga më i ulëti. - Identifikon nga figura veçoritë e organizmave të gjallë. - Jep shembull konkret të homeostazës të bota bimë dhe shtazore.			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Mendoni

Mësimdhënësi/ja fillon orën mësimore me një pyetje e cila i shtyn nxënësit/et të mendojnë për njësinë e cila do të zhvillohet. Kush konsiderohet organizëm i gjallë?

Para nxënësve paraqiten disa foto të ndryshme dhe pyetet cili prej tyre janë organizma të gjallë.

Nxënësit/et pyeten se çfarë u duhet këtyre organizmave për të qëndruar të gjallë. Të gjitha përgjigjet shënohen në tabelë.

Pyetje dhe përgjigje – Nxënësit/et udhëzohen që të lexojnë njësinë e re mësimore në libër. Më pas kërkohet që nxënësit/et të punojnë në çifte. Mësimdhënësi/ja ka përgatitur më herët në fleta A4 disa pyetje, prej të cilave kërkohet që nxënësit/et e ta plotësojnë në çifte.

Cilat janë ndryshimet kryesore midis së gjallës dhe jo së gjallës?

Rendisni nivelet e organizimit të gjallesave duke filluar nga më i ulëti.

Tregoni dallimin midis një prodhuesi dhe një konsumatori.

Si do ta përkufizonit jetën?

A mendoni se ka jetë në planetë të tjerë?

Çfarë karakteristikash duhet të shfaqë për t'u klasifikuar si jetë?

Cili është ndryshimi midis sekretimit dhe tretjes?

Cili do të thoshit se është ndryshimi kryesor midis një bime dhe një kafshe?

A do të thoni se bimët mund të klasifikohen si organizma të gjallë? Pse po ose pse jo?

Diskutohen përgjigjet e nxënësve dhe përgjigjet përfundimtare shënohen në tabelë.

Ditari dypjesësh

Nxënësit/et plotësojnë tabelën sipas njohurive të lexuara në tekst.

Termi	Sqarimi
Homeostaza	Organizmat e gjallë janë të aftë t'i ruajnë kushtet e tyre të brendshme, me qëllim që qelizat të funksionojnë normalisht, pavarësisht ndryshimeve në mjedisin rrethues.
Organizëm	
Rritja dhe zhvillimi	
Riprodhimi	
Përgjigjja ndaj mjedisit	
Përshtatshmëria dhe evulucioni	

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- bashkëpunim në grup;
- pjesëmarrje në diskutim;
- mbajtje të shënimeve dhe saktësi në përgjigje.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Pyetje dhe detyra

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shken- cat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Biologjia e qelizës		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Argumenton unitetin e botës së gjallë dhe jo të gjallë nëpërmjet njohjes së përbërjes kimike dhe veçorive fiziko-kimike të qelizës.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.1 Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara. III.7 Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënit të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla. Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 1.10 Biomolekulat			
Fjalët kyçe: uji, biomolekulat, proteina, karbohidrate, lipide, acide nukleike.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: - përshkruan ndërtimin e acideve nukleike, proteinave dhe karbohidrateve; - analizon rolin e bioelementeve në organizmin e njeriut.			
Kriteret e suksesit: - Trego elementet kimike që ndërtojnë makroelementet. - Jep shembull konkret të funksionit të bioelementeve. - Përkufizo rëndësinë e bioelementeve.			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkenca natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Mendo

Mësimdhënësi/ja prezanton para nxënësve filmime dhe foto të ndryshme rreth biomolekulave. Sqarohen termat kryesore nga mësimdhënësi/ja. Nxënësit/et vëzhgojnë me kujdes dhe mbajnë shënime të cilat më vonë diskutohen së bashku.

Diskutim

Mësimdhënësi/ja fillon diskutimin me nxënësit/et duke u drejtuar pyetjet, të cilat i shënon në tabelë. Për t'u përgjigjur pyetjeve nxënësit/et fillojnë të lexojnë njësinë e re mësimore.

1. Cilat elemente kimike gjenden në sasi më të madhe në qelizat e gjalla dhe përse përdoren?
2. Çfarë janë biomolekulat?
3. Për çfarë i përdor qeliza karbohidratet?
4. Cili është funksioni i acideve nukleike?

Tabela e koncepteve - Në fund të orës mësimore kërkohet nga nxënësit/et që të plotësojnë tabelën dhe lexojnë disa prej tyre.

Makromolekulat	Funksioni	Llojet
Karbohidratet	Burim kryesor i energjisë për qelizën	Saharoza, amidoni, celuloza
Lipidet		
Proteina		
Acidet nukleike		

VLERËSIMI I NXËNËSVE

- Nxënësit/et vlerësohen për:
- përgjigjet e sakta;
 - pjesëmarrjen në diskutim;
 - mbajtjen e shënimeve të strukturuar.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese rreth bioelementeve.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Emërton indet kryesore shtazore, përshkruan ndërtimin dhe funksionin e tyre.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6 Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. III.7 Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënit të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 2.2 Indet shtazore			
Fjalët kyçe: inde lidhore, indi epithelial, indi lidhor, indi muskolor, indi nervor.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përkufizon termin histologji; - dallon ndërtimin e indeve; - shpjegon rëndësinë e organizmit të indeve tek organizmat shumëqelizorë. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Sqaro ndërtimin strukturor të indeve. - Jep shembull të krijimit të organeve. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Pyetja sjell pyetjen			
Mësimdhënësi/ja shënon në tabelë temën e njësisë së re mësimore dhe u kërkon nxënësve të rikujtojnë njohuritë e marra në klasat e mëparshme.			
<i>Çfarë janë indet?</i>			
<i>Çka krijojnë ato?</i>			

Çfarë ju kujtohet për llojet e indeve?

Përgjigjet e nxënësve shënohen në tabelë.

DRTA

Ftohen nxënësit/et të hapin librat te njësia indet shkatzore dhe të lexojnë paragrafin e parë të njësisë mësimore. Pasi ta kenë lexuar, mbyllin librin dhe fillojnë me komentimin e asaj që kanë lexuar. Kështu vazhdohet deri sa të përfundojë komentimi i të gjitha pjesëve.

Kllaster

Mësimdhënësi/ja kërkon nga nxënësit/et që për 5 minuta të shënojnë atë që mësuan për indet në fletoret e tyre. Më pas, kërkohet që të plotësohet Kllasteri edhe në tabelë nga nxënësit/et, pasi do të kenë inde të ndryshme.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në aktivitet;
- mbajtjen e shënimeve të strukturuar.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohet se cilat inde krijojnë organet e veçanta.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Përdor terminologjinë korrekte anatomike, kur shqipton topografinë e pjesëve të trupit të jokurrizorëve dhe të kurrizorëve.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6 Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. III.7 Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënit të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim Njësia mësimore: 2.3 Ndërtimi i trupit të jokurrizorëve dhe kurrizorëve			
Fjalët kyçe: kafshë, amfibë, peshqit, zvarranikët, gjitarët.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore: Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan karakteristikat e kafshëve; - dallon kurrizorët nga jokurrizorët; - shpjegon simetrinë trupore te kafshët e ndryshëm. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Identifiko në foto ndërtimin trupor të kafshëve të ndryshme. - Sqaro sistemet e organeve tek organizmat e ndryshëm. - Jep shembull të simetrisë bilaterale te kafshët. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Diskutim për njohuritë paraprake

Ora mësimore fillon duke pyetur nxënësit/et se çfarë lloj organizmash jetojnë në oqean (Përgjigjet do të jenë të ndryshme; shumica do të listojnë llojet e kurrizoreve: gjitarët dhe peshqit kockor).

Bëni dy kolona në tabelë. Pa etiketuar kolonat, vendosni të gjithë kurrizoret që përmendin nxënësit/et në një kolonë dhe të gjithë jokurrizoret e përmendur në kolonën tjetër (peshqit kockor, gjitarët dhe peshkaqenët janë kurrizorë; shumica e organizmave të tjerë detarë janë jokurrizorët).

Ora mësimore vazhdon duke diskutuar me nxënësit/et nëse secili prej këtyre organizmave të shënuar më lart kanë një shtyllë kurrizore (po). Edhe për kolonën tjetër, pyetet nëse secili prej këtyre organizmave ka një shtyllë kurrizore (jo). Më pas, etiketojmë dy kolonat “kurrizoret” dhe “jokurrizoret” dhe përcaktojmë secilin term për nxënësit/et (kurrizore është një kafshë me një shtyllë kurrizore, jokurrizorë është një kafshë pa shtyllë vertebrale). Shpjegojuni nxënësve se ndryshimi kryesor midis kurrizoret dhe jokurrizoret bazohet në praninë e një shtylle kurrizore, me një palcë kurrizore që kalon përgjatë gjatësisë së kolonës. Pyetni nëse nxënësit/et mund të japin më shumë shembuj të jokurrizorëve, për t’ia shtuar listës (shembuj mund të përfshijnë yjet e detit, iriqët e detit, anemonat e detit, gaforre, karkaleca etj.).

Lexim dhe diskutim

Për të parë si funksionojnë sistemet e organeve, më pas zhvillohet një aktivitet me nxënësit.

Tregojuni nxënësve një artikull ushqimor aromatik, por tërheqës (karamеле, çokollatë, fruta etj.). Pyetini se si do të vepronin për marrjen e sendit, nëse do ta dëshironin atë (Përgjigjet mund të përfshijnë ecjen ose vrapimin dhe kapjen e sendit.). Kujtojuni nxënësve se aftësia e një njeriu për të ecur, vrapuar dhe rrëmbyer varet nga prania e një shtyllë kurrizore dhe një skelet të brendshëm. Kërkojuni nxënësve të mendojnë nëse një jokurrizoret si një sfungjer mund të ecë lart dhe të rrëmbejë një artikull ushqimor (jo - pa shtyllë kurrizore, sfungjerët nuk mund të ngrihen). Pas kësaj, kërkohet që nxënësit/et të fillojnë të lexojnë njësinë mësimore dhe të diskutohet për sistemet e tjera të organeve të kafshët e ndryshme.

Tabela përmbledhëse

Kërkohet nga nxënësit/et që tabelën e krijuar në fillim të orës mësimore ta plotësojnë me njohuritë e mësuara tashmë.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim;
- mbajtjen e shënimeve të strukturuar.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Pyetje nga libri, faqe 57.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Emërton dhe shpjegon indet, organet dhe sistemin e organeve muskulore.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): II.7 Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. III. 6 Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 2.4 Ndërtimi i trupit te kurrizorëve			
Fjalët kyçe: kafshë, amfibë, peshqit, zvarranikët, gjitarët.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - kupton strukturën bazë të trupit të kurrizoreve; - klasifikon kurrizoret në grupe të ndryshme bazuar në strukturën e trupit të tyre; - analizon marrëdhënien ndërmjet strukturës së trupit dhe mjedisit në të cilin jetojnë kurrizoret. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Identifiko në foto pjesët trupore të kurrizorëve. - Sqaro funksionet e secilës strukturë trupore. - Jep shembull te përshtatjes se strukturës trupore me mjedisin jetësor 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Diskutim për njohuritë paraprake Filloni duke pyetur nxënësit/et kush janë vertebrorët. Shkruani përgjigjet e tyre në tabelë. Shpjegoni se kurrizoret janë kafshë me shtyllë kurrizore si qeshte përmendur orën e kaluar. Jepni disa shembuj, si peshqit, zogjtë, zvarranikët, amfibët dhe gjitarët.			

Tregoni disa fotografi të kurrizoreve të ndryshëm dhe diskutoni shkurtimisht diversitetin e tyre për sa i përket madhësisë, habitatit dhe pamjes.

Diskutoni tiparet e përbashkëta të kurrizoreve, duke u fokusuar në sa vijon:

a. Shtylla kurrizore ose shtylla vertebrale: Shpjegoni se shtylla kurrizore ofron mbështetje dhe mbrojtje për palcën kurrizore.

b. Kafka: Theksoni praninë e një kafke, e cila mbron trurin.

c. Organet e brendshme: Diskutoni organet që gjenden në zgavrën e trupit, si zemra, mushkëritë, mëlçia dhe sistemi tretës.

d. Gjymtyrët: Theksoni se shumica e vertebrorëve kanë gjymtyrë, të cilat i ndihmojnë ata të lëvizin dhe të ndërveprojnë me mjedisin e tyre.

e. Organet shqisore: Diskutoni praninë e organeve të ndryshme shqisore, si sytë, veshët, hundën dhe gjuhën.

Përdorni mjete ndihmëse vizuale për të ilustruar veçoritë e ndryshme dhe funksionet e tyre.

Prezantoni konceptin e klasifikimit të vertebrorëve bazuar në strukturën e trupit të tyre.

Shpjegoni pesë grupet kryesore të vertebrorëve: peshqit, amfibët, zvarranikët, zogjtë dhe gjitarët.

Diskutoni karakteristikat unike të secilit grup, si gushat te peshqit, luspat te zvarranikët, pendët te zogjtë, etj.

Shpërndani fletë pune nga libri i punës për një aktivitet klasifikimi.

Kërkojuni nxënësve të klasifikojnë shembujt e dhënë të kurrizoreve në grupet e duhura bazuar në strukturën e trupit të tyre. Nxitini ata/ato të përdorin informacionin e diskutuar më parë dhe informacionet nga libri baze.

Rishikoni dhe diskutoni klasifikimet e sakta si klasë.

Përshtatjet dhe mjedisi

Shpjegoni se struktura e trupit të vertebrorëve është e lidhur ngushtë me mjedisin dhe mënyrën e jetesës së tyre.

Diskutoni shembuj specifikë të përshtatjeve, të tilla si forma e thjeshtë e trupit të peshkut për not ose krahët e zogjve për fluturim.

Angazhoni studentët në një diskutim të shkurtër se si strukturat e trupit i ndihmojnë vertebrorët të mbijetojnë dhe të lulëzojnë në habitatet e tyre përkatëse.

Përfundim dhe Reflektim

Përmbliidhni pikat kryesore të diskutuara gjatë mësimit.

Lëri nxënësit/et të bëjnë pyetjet e mbetura.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim;
- mbajtjen e shënimeve të strukturuar.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Caktoni nxënësit/et të hulumtojnë dhe të paraqesin një kurrizore specifik sipas zgjedhjes së tyre, duke u fokusuar në strukturën e trupit, përshtatjet dhe habitatin e tij. Ata/ato mund të krijojnë postera, prezantime në PowerPoint ose video të shkurtra për t'i ndarë me klasën.

Shënim: Rregulloni kohëzgjatjen e mësimit dhe nivelin e kompleksitetit në bazë të nivelit të klasës dhe njohurive paraprake të nxënësve.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Emërton dhe shpjegon indet, organet dhe sistemin e organeve muskulore.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): II.7 Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. III. 6 Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla. Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 2.5 Ndërtimi i trupit te jokurrizorëve dhe kurrizorëve			
Fjalët kyçe: kafshë, amfibë, peshqit, zvarranikët, gjitarët.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja:			
<ul style="list-style-type: none"> - përshkruan llojet e muskujve; - shpjegon pse lodhen muskujt; - emërton pjesët ndërtuese të muskujve. 			
Kriteret e suksesit:			
<ul style="list-style-type: none"> - Identifiko vendndodhjen e llojeve të muskujve. - Sqaro punën e muskujve. - Përcakto funksionin e sarkomerit në tkurrjen e muskujve. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Diskutim për njohuritë paraprake			
Ora mësimore fillon me paraqitje vizuale të siluetës të trupit të njeriut. Më pas vazhdoen me pyetje nga ana e mësimdhënësit/es.			
<i>Cilën pjesë të trupit e përdorin për të lëvizur?</i>			
<i>Kush e mundëson lëvizjen e tyre?</i>			

Sipas jush ku ndodhen muskujt në këtë siluetë?

Deri tani kanë marrë informacione për muskujt, tregojnë nxënësve që sot do të flasim për muskujt dhe llojet e tyre.

A mund të tkurrim të gjithë muskujt e trupit tonë?

Muskujt e fytyrës? Po të zemrës? Po të lukthit? (Sqarohet që edhe lukthi është i ndërtuar nga muskujt nëse nuk është cekur).

Imagjinatë e drejtuar

Klasa ndahet në tri grupe, secili grup do të ketë mjete e veçanta të cilat do të demonstrojnë funksionimin e llojeve të ndryshme të muskujve. Përveç aktivitetit, nxënësit/et kanë për detyrë leximin e njësisë mësimore. Dhe në një fletë të bardhë të shënojnë ndërlidhjet e aktivitetit me njësinë.

Grupi parë fillon me aktivitet se si funksionojnë muskujt skeletorë.

Nxënësit/et do të krijojnë një model që demonstroi funksionimin e muskujve skeletor (biceps).

Materiale për njërin grup: Një kallam, dy kapëse letrash, spango

Procedura: Shpohet pika A e kallamit me një kapëse letrash. E njëjta procedurë bëhet edhe te pika B.

Pasi të vendosen kapëset e letrave varet në to një spango. Pasi ndiqet ky model, nxënësit/et do të mund të tërheqin spangon për të simuluar kontraktimin e muskujve.

Grupi i dytë fillon aktivitetin me muskujt e vijëzuar.

Për këtë aktivitet na duhet një balonë, miell, ujë, hinkë dhe një enë.

Në enë përzihet mielli dhe uji, dhe me anë të hinkës, përzierja vendoset në një balonë, e cila duhet të lidhet. Pasi të përfundojë ky model, nxënësit/et do të mund të shtrydhin balonën.

Grupi i tretë fillon me aktivitetin e muskujve të zemrës.

Njëri nga nxënësit/et kërkohet që të bëjë matjen e pulsit të zemrës në gjendje qetësie dhe pas një aktiviteti të bërë në klasë. Më pas bëhet krahasimi i rrahjeve të zemrës dhe i shënojnë ato.

Te modeli i grupit të parë, pjesa e lakuar e kallamit e demonstroi nyjën e dorës (bërrylin), kapëset e letrave demonstroi tendinët dhe spangoja demonstroi muskulin skeletor.

Te modeli i grupit të dytë, balona demonstroi muskujt e lëmuar (lukthin), ndërsa mielli dhe uji demonstroi përbërjen e lukthit.

Te modeli i grupit të tretë demonstroi funksionimi i muskujt kardiak.

Diskutim

Grupet vazhdojnë dhe diskutojnë rreth pikave kyçe të njësisë, rreth asaj që kuptuan dhe pyesin për paqartësitë.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim;
- mbajtjen e shënimeve të strukturuar.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Te hulumtohet rreth ndërtimit të muskujve tek organizmat e ndryshme.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

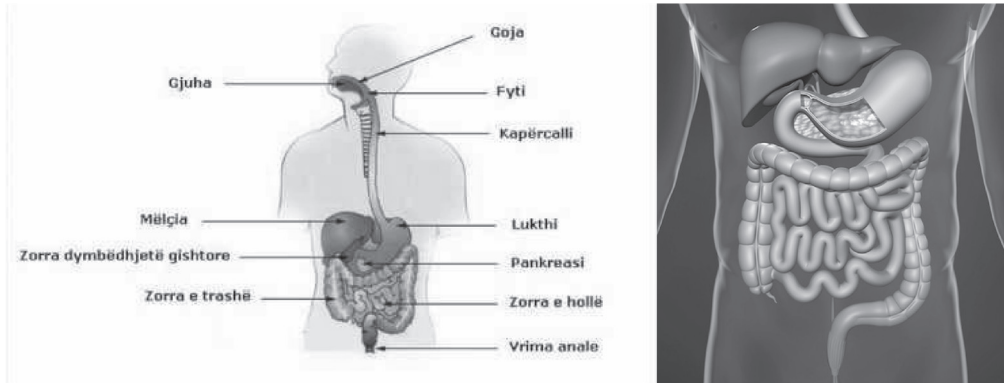
Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat natyrore Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VIII	
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve	Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): - emërton pjesët kryesore të sistemit tretës dhe të përshkruajë ndërtimin dhe funksionin e tyre.
<p>Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.5 Prezanton para të tjerëve një projekt për një temë të dhënë, të përgatitur vetë ose në bashkëpunim me grupin, duke gërshetuar format e komunikimit verbal, elektronik dhe veprimin praktik. III.4 I parashtron pyetje vetes për çështjet që trajton dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar duke regjistruar përparimin apo ngecjen derisa të gjejë zgjidhjen përfundimtare. V.2 Argumenton nevojën e respektimit të regjimit për ushqyerje të shëndetshme dhe rekreacion ditor, javor apo mujor, sipas udhëzimeve të lexuara ose të dëguara nga mjeku gjatë një diskutimi në klasë, në shkollë apo në familje.</p>	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim	
Njësia mësimore: 2.6 Sistemi tretës	
Fjalët kyçe: gypi tretës, goja, ezofagu, lukthi, zorra e hollë, zorra e trashë.	
<p>Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore Nxënësi/ja: -përkufizon termin tretje; -numëron pjesët kryesore të aparatit tretës; -përshkruan rrugët që ndjek ushqimi.</p> <p>Kriteret e suksesit: -defino termin tretje; -emërto të gjitha pjesët e aparatit tretës; -shpjego se çfarë ndodh me ushqimin që konsumojmë.</p>	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri i klasës 8, fotografi, CD me informacione nga interneti, slajde prezantuese të njësisë mësimore tretja.	
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: TIK, Gjuhë dhe komunikim, Kimi, Arte.	
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE	

Pjesa hyrese: 10'T:-Minimësim

Gjatë kësaj faze, mësime/mbështetja u kërkon nxënësve të shikojnë në ekran disa fotografi të tretjes dhe pjesëve të aparatit tretës, mirëpo nuk u jep sqarime se për çfarë po bëhet fjalë.

Pastaj, fton nxënësit/et të përcjellin me vëmendje fotografitë dhe më pas të reflektojnë mbi ato që shikuan.

Pjesa kryesore: 20'T: DITARI DYPJESËSH

Pasi nxënësit/et të reflektojnë mbi atë që shikuan bashkërisht përmes fotografive, arrijnë të zbulojnë se për çfarë do të mësojnë sot, si: Tretja dhe pjesët e aparatit tretës. Pastaj, mësime/mbështetja jep disa sqarime të shkurtra lidhur me temën. Në vazhdim, udhëzon nxënësit/et që të hapin librat dhe të fillojnë të lexojnë informacionet nga libri, ndërkohë pas leximit në heshtje i udhëzon ata që të punojnë një ditarë dypjesësh duke nxjerr citate dhe përshkruar ato. Pastaj, nga secili grup nga një përfaqësues do t'i lexojë dhe komentojë ato çfarë kanë shënuar. Si do dukej një tabelë e ditarit dypjesësh

Citat	Koment
Tretja
Pjesët e aparatit tretës	Goja, ezofagu, lukthi, zorra e hollë, zorra e trashë
Lukthi
Zorra	

Pjesa përfundimtare-10'T:KARRIGA E AUTORIT –

Ftohen përfaqësuesit e grupit që të reflektojnë rreth asaj që kanë lexuar dhe mësuar duke u bazuar në disa pyetje p.sh.: Çfarë ndodh me ushqimin që konsumojmë? Defino termin tretje. Numëro pjesët kryesore të aparatit tretës? Përshkruaj rrugën që ndjek ushqimi nga goja deri në vrimën anale? Numëro organet që ndërtojnë sistemin e organeve të tretjes? Çfarë ndodh me ushqimin në gojë?

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim i vazhdueshëm me listë kontrolli përmes kriterëve të suksesit, bashkëpunimin në grup, pjesëmarrja në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Detyrë shtëpie: në mënyrë individuale nxënësit/et grumbullojnë informacione nga burimet e tjera informuese rreth tretjes

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat natyrore Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VIII	
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve	Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): <ul style="list-style-type: none"> - emërton pjesët kryesore të sistemit tretës dhe përshkruan ndërtimin dhe funksionin e tyre.
<p>Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.5 Prezanton para të tjerëve një projekt për një temë të dhënë, të përgatitur vetë ose në bashkëpunim me grupin, duke gërshetuar format e komunikimit verbal, elektronik dhe veprimin praktik. III.4 I parashtron pyetje vetes për çështjet që trajton dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar duke regjistruar përparimin apo ngecjen derisa të gjejë zgjidhjen përfundimtare. V.2 Argumenton nevojën e respektimit të regjimit për ushqyerje të shëndetshme dhe rekreacion ditor, javor apo mujor, sipas udhëzimeve të lexuara ose të dëgjura nga mjeku gjatë një diskutimi në klasë, në shkollë apo në familje.</p>	
<p>Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.</p>	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim	
Njësia mësimore: 2.7 Sistemi i organeve të tretjes te pakurrizorët	
Fjalët kyçe: jokurrizor, tretje jashtëqelizore, hidra, krimbi i shiut, karkaleci	
<p>Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore: -përshkruan formën më të thjeshtë të tretjes te jokurrizorët; -shpjegon se pse tretja te hidra quhet jashtëqelizore; -trego dallimin mes sistemit të tretjes te planaria me atë të krimbit të shiut.</p> <p>Kriteret e suksesit: - cito formën më të thjeshtë të tretjes te jokurrizorët; - përshkruaj veçoritë që ka sistemi i tretjes te karkaleci.</p>	
<p>Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri i klasës së 8, fotografi, CD me informacione nga interneti, slajde prezantuese të njësisë mësimore tretja.</p>	
<p>Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: TIK, Gjuhë dhe komunikim, Kimi, Arte.</p>	

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Pjesa hyrese: 10'T: -STUHI MENDIMESH

Mësimdhënësi/ja parashtron pyetje për nxënësit:

Ku takohet tretja brendaqelizore?

Te cilat lloje të organizmave të gjallë?

Pjesa kryesore: 20'T: SEMINARI I LEXIMIT

Ftohen nxënësit/et të lexojnë njësinë mësimore dhe pasi të kenë lexuar të reflektojnë mbi atë që lexuan.

Reflektimi mbi atë që lexuan realizohet përmes disa pyetjeve për diskutim.

Numëro disa organizma njëqelizorë të cilët takohet tretja brendaqelizore?

Pse tretja te hidra quhet jashtëqelizore?

Ku qëndron dallimi midis sistemit tretës të planarias me atë të krimbit të shiut?

Çfarë veçorish ka sistemi tretës te karkaleci?

Pjesa përfundimtare-10'T:TRYEZA E RRUMBULLAKËT

Nxënësit/et krijojnë një rreth të rrumbullakët për të diskutuar rreth asaj që mësuam. Paraprakisht, secili nga nxënësit/et shënon nga një fjali të shkurtër rreth asaj që mësuam me një fletë të bardhë, pastaj ajo fletë përcillet te të gjithë nxënësit/et e klasës, duke përshkruar secili prej tyre nga një fjali. Në fund lexohen shkrimet e nxënësve dhe diskutohen.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim i vazhdueshëm me listë kontrolli përmes kriterëve të suksesit, bashkëpunimin në grup, pjesëmarrja në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Detyrë shtëpie: në mënyrë individuale nxënësit/et grumbullojnë informacione nga burime të tjera informuese rreth tretjes të pakurrizorët.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

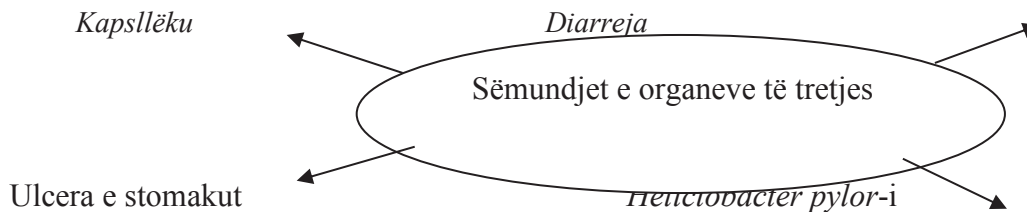
Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat natyrore Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV / Klasa: VIII	
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve	Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): - emërton disa çrregullime në zhvillimin e organeve të tretjes, si dhe sëmundjet më të shpeshta të sistemit tretës.
<p>Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkollës (të synuara):</p> <p>I.5. Prezanton para të tjerëve një projekt për një temë të dhënë, të përgatitur vetë ose në bashkëpunim me grupin, duke gërshetuar format e komunikimit verbal, elektronik dhe veprimin praktik.</p> <p>III.4. I parashtron pyetje vetes për çështjet që trajton dhe organizon mendimet për të gjetur përgjigje për temën apo problemin e caktuar duke regjistruar përparimin apo ngecjen derisa të gjejë zgjidhjen përfundimtare.</p> <p>V.2. Argumenton nevojën e respektimit të regjimit për ushqyerje të shëndetshme dhe rekreacion ditor, javor apo mujor, sipas udhëzimeve të lexuara ose të dëgjura nga mjeku gjatë një diskutimi në klasë, në shkollë apo në familje.</p> <p>V.9. Reagon ndaj sjelljeve asociale të moshatarëve, duke identifikuar shkaqet e shfaqjes dhe pasojat e mundshme për shëndetin dhe mirëqenien e individit nga dukuritë dhe shprehjet negative (p.sh., përdorimi i duhanit, i alkoolit apo drogës) etj.</p>	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim	
Njësia mësimore: 2.9 Mbrojtja dhe sëmundjet e organeve të tretjes	
Fjalët kyçe: kapsllëk, diarre, ulcera e stomakut, <i>Helicobacter pylori</i> -i.	
<p>Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore</p> <p>Nxënësi/ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numëron problemet më të shpeshta të sistemit tretës; - shpjegon mënyrat e parandalimit të problemet e aparatit gastrointestinal; - sqaron ku qëndron dallimi mes mospranimit të qumështit dhe alergjisë nga ai. <p>Kriteret e suksesit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - emërto disa nga problemet më të shpeshta të sistemit tretës; - përshkruaj se çfarë çrregullimi është kapsllëku dhe diarreja; - sqaro se çfarë duhet të bëjmë, që të kemi stomak të shëndetshëm. 	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri i klasës së 8, fotografi, CD me informacione nga interneti, slajde prezantuese të njësisë mësimore.	

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: TIK, Gjuhë dhe komunikim, Kimi.

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Pjesa hyrese: 10’T:- *Brainstorming* Gjatë kësaj faze mësimdhënësi/ja zhvillon me nxënësit/et në diskutim mbi njohuritë që ata kanë për Çrregullimet të sistemit tretës, bazuar në atë se çfarë ata kanë parë ose dëgjuar. Idetë e nxënësve plotësohen nga mësimdhënësi/ja.

Pjesa kryesore: 20’T: Veprimtari me lexim të drejtuar (VLD)

Mësimdhënësi/ja orienton nxënësit/et të lexojnë pjesën e parë të temës dhe të nxjerrin idetë e tyre.

Mësimdhënësi/ja drejton pyetjet:

- Cilat janë problemet më të shpeshta të sistemit tretës?
- Përshkruani se çfarë çrregullimi është kapsllëku dhe diarreja?
- Si mund t’i parandalojmë problemet e aparatit gastrointestinal?

Pasi merr përgjigjet për këto pyetje, mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit/et të lexojnë pjesën tjetër të temës,

Sëmundjet e tretjes gjatë adoleshencës, Problemet e aparatit tretës me qumështin

dhe të nxjerrin konkluzione. Pyetjet që do të drejtohen për këto pjesë do të ishin:

- Numëroni disa nga shkaqet paraqitjes së sëmundjeve të aparatit tretës te adoleshentët.
- Çfarë e shkakton sëmundjen e ulcerës së stomakut?
- Ku qëndron dallimi mes mospranimit të qumështit dhe alergjisë nga ai?
- Çfarë duhet të bëjmë që të kemi stomak të shëndetshëm?

Pjesa përfundimtare -10’T: Ditari dypjesësh

Mësimdhënësi/ja paraqet një tabelë, e cila plotësohet me pjesëmarrjen e të gjithë nxënësve të klasës

Çrregullime të sistemit tretës	Sqarime
Kapsllëku	
Diarreja	
Ulcera e stomakut	

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim i vazhdueshëm me listë kontrolli përmes kriterëve të suksesit, bashkëpunimin në grup, pjesëmarrja në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Detyrë shtëpie: nxënësit/et individualisht grumbullojnë informacione nga burimet e tjera informuese rreth çrregullimeve të sistemit tretës.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat natyrore Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV / Klasa: VIII	
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve	Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): Përshkruan ndërtimin dhe funksionin e zemrës dhe të enëve të gjakut, përkatësisht sistemin e organeve të qarkullimit të gjakut.
Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): II.7 Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. IV.3 Analizon pasojat që sjell dëmtimi i mjedisit për jetën e njeriut dhe të biodiversitetit, paraqet në formë të shkruar, apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit, mendimin dhe qëndrimin e vet për këtë çështje, por edhe organizon ndonjë aktivitet për mbrojtjen e mjedisit. V.2 Argumenton nevojën e respektimit të regjimit për ushqyerje të shëndetshme dhe rekreacion ditor, javor apo mujor, sipas udhëzimeve të lexuara ose të dëgjua nga mjeku gjatë një diskutimi në klasë, në shkollë apo në familje.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla. Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Njësi mësimore: 2.10 Sistemi i organeve të qarkullimit të gjakut, zemra dhe enët e gjakut	
Fjalët kyçe: dhoma, barkushe, sistolë, diastolë, arterie, aortë, kapilarë, vena, gjaku.	
Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore: Përshkruan ndërtimin dhe funksionin e zemrës; Përkufizon konceptin sistolë dhe diastole; Tregon funksionin e qarkullimit të gjakut.	
Kriteret e suksesit: Përshkruaj se si ndërtohet dhe se si funksionon zemra. Tregon rëndësinë e qarkullimit të gjakut. Sqaro pse enët që furnizojnë zemrën janë shumë të rëndësishme për punën e saj. Përkufizo konceptin sistolë dhe diastolë. Tregon si klasifikohen e enët e gjakut.	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri kl 8, fotografi, CD me informacione nga internet, slajde prezantuese të njësisë mësimore	

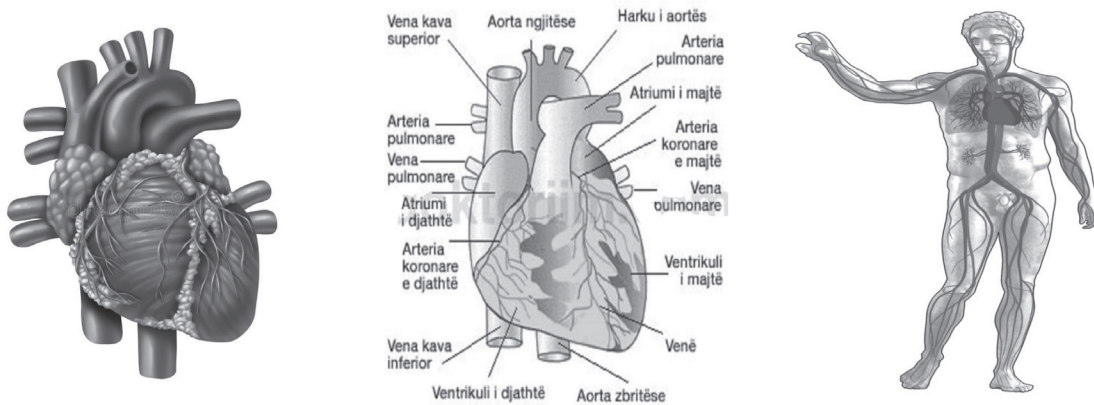
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: TIK, Gjuhë dhe komunikim, Kimi.

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Pjesa hyrese: 10’T:-Imagjinatë e drejtuar

Mësimdhënësi/ja në këtë faze të orës mësimore fillon duke vënë përpara nxënësve modelin e zemrës. Pyet nxënësit/et se çfarë ata dinë rreth zemrës. Pasi merr përgjigje i fton ata të shikojnë një video të shkurtër informuese rreth qarkullimit të gjakut dhe zemrës

<https://youtu.be/QG8VIJXfDFU>

Pjesa kryesore: 20’T: Leksion i avancuar

Pasi nxënësit/et kanë shikuar videon dhe kanë diskutuar në pika të shkurtra, mësimdhënësi/ja fillon të sqarojë në pika të shkurtra ndërtimin dhe funksionin e zemrës, sistemin e qarkullimit të gjakut ku gjatë sqarimeve përdorë slajde prezantuese, modele të zemrës, postiera të qarkullimit të gjakut etj. Më pas kërkon nga nxënësit/et të lexojnë njësinë mësimore.

Pjesa përfundimtare-10’T Ditari dypjesësh

Mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit/et që të plotësojnë shtyllat e tabelës.

Termat	Shpjegimet
Zemra	
Sistolë	
Diastolë	
Arterit	
Kapilarët	
Venat	
Gjaku	
Qarkullimi i vogël i gjakut	
Qarkullimi i madh i gjakut	

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim i vazhdueshëm me listë kontrolli përmes kriteve të suksesit, bashkëpunimin në grup, pjesëmarrja në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

P.sh. nxënësit/et individualisht grumbullojnë informacione nga burimet e tjera informuese rreth zemrës dhe sistemit të qarkullimit të gjakut.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët	Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): Emërton dhe të përshkruan disa sëmundje të gjakut, të zemrës dhe të enëve të gjakut.
Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkollës (të synuara): II.7 Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. IV.3 Analizon pasojat që sjell dëmtimi i mjedisit për jetën e njeriut dhe të biodiversitetit, paraqet në formë të shkruar, apo në ndonjë formë tjetër të të shprehurit, mendimin dhe qëndrimin e vet për këtë çështje, por edhe organizon ndonjë aktivitet për mbrojtjen e mjedisit. V.2 Argumenton nevojën e respektimit të regjimit për ushqyerje të shëndetshme dhe rekreacion ditor, javor apo mujor, sipas udhëzimeve të lexuara ose të dëgjura nga mjeku gjatë një diskutimi në klasë, në shkollë apo në familje.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim Njësia mësimore: Sëmundjet e zemrës, gjakut dhe enëve të gjakut	
Fjalët kyçe: sëmundje koronare, sulm në zemër, parandalim, trajtim	
Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore: Emërto disa nga sëmundjet e zemrës; Përshkruan disa nga faktorët që rrisin rrezikun për të pasur sëmundje koronare të zemrës; Shpjegon masat parandaluese që duhet të ndërmerret njeriu për sëmundjet e zemrës.	
Kriteret e suksesit: Sqaro se çfarë rëndësie ka dieta dhe stili jetës në sëmundjet e zemrës. Trego disa nga masat parandaluese të sëmundjes së zemrës. Përshkruaj disa nga sëmundjet e zemrës.	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8 ,fotografi ,projektor, slajde për prezantim	

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore –Kimi, Tik

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Evokim(Pjesa hyrëse) 10 min.-Parashikimi me termat paraprak-
Mësimdhënësi/ja shkruan disa fjalë në tabelë: Duhanpirja, Dieta, Obeziteti, Sresi, Sulm në zemër

Drejton pyetjet:

- Çfarë përfaqësojnë termat e shkruar në tabelë?
- A mund të ndërtoni një paragraf ku të përdorni këta terma?

Nxënësit/et punojnë në dyshe duke diskutuar midis tyre dhe pas 10 minutash nxënësit/et lexojnë punimin e tyre lidhur me termat e dhënë.

Realizim/Pjesa kryesore-Lexim i drejtuar-Mësimdhënësi/ja kërkon nxënësve të lexojnë njësinë mësimore

“Sëmundjet e zemër” i cili lexim bëhet në pjesë. Nxënësve u shpërndan në grup fleta në cilën janë dhënë disa pika përmbledhëse dhe nga ta kërkon t’i plotësojnë ato pika.

Reflektim/Pjesa përfundimtare Rishikim në dyshe-

Detyrë në çifte. Dy nxënësit/et e çdo çifti, mësimdhënësi/ja i emërton A dhe B.

Kur nxënësi/ja A komenton pikat kryesore të mësimi, nxënësi/ja B i dëgjon ato. Pastaj dy nxënësit/et ndërrojnë rolet midis tyre.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim për nxënie; vlerësim i ndërsjellë.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet tjera informuese për sëmundjet e zemrës

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORES MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët	Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Përshkruan si kryhet transfuzioni i gjakut dhe si caktohen grupet e gjakut të sistemit ABO.
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): II.1 Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara. IV.2 Ndërmerr aktivitete të ndryshme (ekspozitë, performancë, instalacion, fushatë, protestë paqësore, tubim, avokim etj.) në bazë të projektit, të hartuar me anëtarët e grupit, për zgjidhjen e një problemi me rëndësi shoqërore, për shkollën ose për komunitetin. VI.3 Shpreh solidaritet me personat në nevojë ose të rrezikuar, duke ndërmarrë veprime/aksione konkrete për ofrimin e ndihmës sipas nevojës që kanë.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim	
Njësia mësimore: 2.13 Transfuzioni i gjakut dhe grupet e gjakut të sistemit ABO	
Fjalët kyçe: glikoproteinike, aglutinogjene, grupi O, grupi A, grupi AB, grupi B, aglutinim, faktori rrezus (Rh).	
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore: <ul style="list-style-type: none"> - Numëron grupet e gjakut; - Shpjegon rregullat e transfuzionit të gjakut; - Tregon se cilat janë dy lëndët proteinike të quajtura aglutinina. - Kriteret e suksesit: - Sqaro se si ndodh dukuria e aglutinimit. - Emërto grupet e gjakut. - Parashiko cilat grupe janë të përshtatshme për t'i dhuruar gjak një njeriu me grupin A. 	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim	
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore –Kimi, Tik	
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE	

Njësia mësimore realizohet përmes teknikës: **Di, Dua të di, Mësova**

Evokim (Pjesa hyrëse-) 10min-Di

Në kolonën di mësimdhënësi/ja rekomandon nxënësit/et të shkruajnë atë çfarë dinë rreth njësive mësimore duke u bazuar në atë që dinë nga njohuritë paraprake.

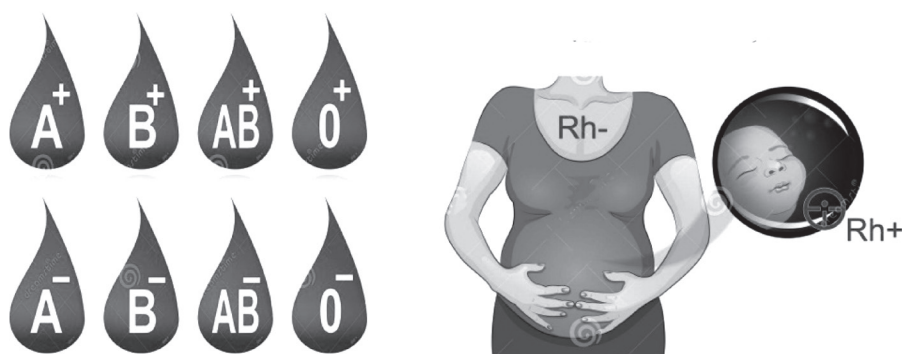
Realizim/Pjesa kryesore 20 min-Dua të di-

Nxënësit/et lexojnë njësinë mësimore në libër dhe më pas parashtrojnë pyetje për atë që duan të dinë

DI	DUA TË DI	MËSOVA
	Cilat janë grupet e gjakut?	
	Si ndodh dukuria e aglutinimit?	
	Parashikoni cilat grupe janë të përshtatshme për t'i dhuruar gjak një njeriu me grupin A.	
	Çka është faktori rrezus (Rh).	
	Sa lloje aglutinogjene ekzistojnë dhe cilat janë ato?	

Reflektim/Pjesa përfundimtare-10mi - Mësova

Gjatë plotësimit të kolonës mësova mësimdhënësi/ja ekspozon disa foto ku nga nxënësit/et kërkohet t'i komentojnë ato. Në kolonën mësova shkruajnë ato që mësuuan.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim për nxënie; vlerësim i ndërsjellë.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese për grupet e gjakut.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORES MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

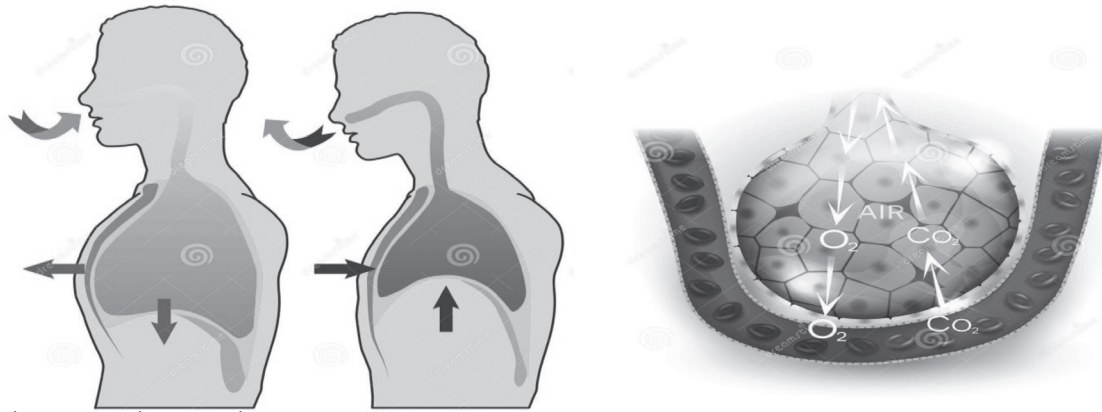
Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyres Lënda: Biologji Shkalla e kurrikules: IV Klasa: VII	
<p>Tema (nga planidymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve të shtazët</p>	<p>Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): Përshkruan mekanizmat e frymëmarrjes mushkërore, branshiale dhe trakeidale si dhe rregullimin e saj. Krahason këmbimin e gazrave në alveole dhe në qelizë.</p>
<p>Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.2 Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II.1 Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara. V.9 Reagon ndaj sjelljeve asociale të moshatarëve duke identifikuar shkaqet e shfaqjes dhe pasojat e mundshme për shëndetin dhe mirëqenien e individit nga dukuritë dhe shprehjet negative (p.sh., përdorimi i duhanit, i alkoolit apo drogës) etj.</p>	
<p>Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla</p>	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
<p>Tipi i orës: Zhvillim</p> <p>Njësia mësimore: 2.16 Procesi i frymëmarrjes</p>	
<p>Fjalët kyçe: oksigjeni, dioksidi i karbonit, shkëmbimi i gazeve, alveolat,</p>	
<p>Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emërton gazet që shkëmbehen në alveola; - Definon termin ajmërim të mushkërive; - Shpjegon rolin që ka veshja me qime (me qerpikë) e rrugëve të frymëmarrjes. <p>Kriteret e suksesit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përshkruaj rrugëtimin e një molekule oksigjeni nga çasti kur thithet nëpërmjet hundës, deri në momentin kur mbërrin në gjak. - Sqaron ku kryhet shkëmbimi i gazrave. - Trego se çfarë kuptoni me ajrim të mushkërive. 	
<p>Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8 ,fotografi ,projektor, sllajde për prezantim</p>	
<p>Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore –Kimi, Tik</p>	

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Evokim (Pjesa hyrëse-)10min- MINI MËSIM

Mësimdhënësi/ja para nxënësve paraqet disa fotografi ku kërkon nga ata/ato t'i vështrojnë me kujdes dhe të japin komentin e tyre rreth fotografive.

Diskutohen të gjitha mendimet e nxënësve.

Realizim (Pjesa kryesore) 20 min- DITARI DYPJESËSH

Pasi nxënësit/et të reflektojnë mbi atë që shikuan bashkarisht përmes fotografive arrijnë të zbulojnë se për çfarë do të mësojnë sot si-Procesi i frymëmarrjes. Pastaj mësimdhënësi/ja jep disa sqarime të shkurtëra lidhur me temën. Në vazhdim udhëzon nxënësit/et që të hapin librat dhe të fillojnë të lexojnë informacionet nga libri, ndërkohë pas leximit në heshtje i udhëzon ata që të punojnë një ditarë dypjesësh duke nxjerr citate dhe përshkruar ato. Pastaj nga secili grup nga një përfaqësues do t'i lexojë dhe komentojë ato çfarë kanë shënuar. Si do dukej një tabelë e ditarit dypjesësh:

<i>Procesi i frymëmarrjes</i>	<i>Sqarimet</i>
<i>Një fëmijë i posalindur</i>	<i>Merr frymë rreth 60 herë në minutë</i>
<i>Korda zanore</i>	
<i>Shkëmbimi i gazrave</i>	
<i>Ajrim të mushkërive</i>	

Reflektim(Pjesa përfundimtar)e-10min –DISKUTIM

Mësimdhënësi/ja fton nxënësit/et të dikutojnë rreth pyetjeve si:

1. Cilat janë gazet që shkëmbehen në hojëza?
2. Çfarë roli ka veshja me qime (me qerpikë) e rrugëve të frymëmarrjes?
3. Çfarë kuptoni me ajrim të mushkërive?
4. Përshkruani rrugëtimin e një molekule oksigjeni nga çasti kur thithet nëpërmjet hundës, deri në momentin kur mbërrin në gjak.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim për nxënie;vlerësim i ndersjelltë, informate kthyese

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese për procesin e frymëmarrjes.

Reflektimi për rrjedhën e ores mësimore

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës Lënda: Biologji Shkalla e kurrikulës: IV Klasa: VII	
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët	Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Emërton disa sëmundje që barten nëpërmjet të ajrit dhe vlerëson pasojat e pirjes së duhanit dhe ajrit të ndotur për rrugët e frymëmarrjes. Përshkruan si kryhet masazhi i zemrës, frymëmarrja artificiale dhe reanimimi.
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.2 Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II.1 Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara. V.9 Reagon ndaj sjelljeve asociale të moshatarëve duke identifikuar shkaqet e shfaqjes dhe pasojat e mundshme për shëndetin dhe mirëqenien e individit nga dukuritë dhe shprehjet negative (p.sh., përdorimi i duhanit, i alkoolit apo drogës) etj.	
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla	
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE	
Tipi i orës: Zhvillim Njësia mësimore: 2.18 Sëmundjet e sistemit të frymëmarrjes	
Fjalët kyçe: astma, bronkiti, pneumonia, gypat e bronkiolve.	
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore: <ul style="list-style-type: none"> - Numëron disa nga shkaktarët e sëmundjeve në aparatit të frymëshkëmbimit; - Emërton sëmundjet më të shpeshta të aparatit të frymëshkëmbimit; - Përshkruan se si kryhet masazhi i zemrës, frymëmarrjes artificial dhe reanimimi. <ul style="list-style-type: none"> - Kriteret e suksesit: - Përshkruaj shkaktarët e sëmundjeve të frymëmarrjes. - Emërto sëmundjet më të shpeshta në rrugët e frymëmarrjes. - Sqaro rëndësinë e dhënies së ndihmës së parë. 	
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.	
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore –Kimi, Fizikë	
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE	

Evokim (Pjesa hyrëse) 10 min.- SHKRIM I LIRË

Mësimdhënësi/ja kërkon nga nxënësit/et të shkruajnë një shkrim të shkurtër rreth asaj se çka dinë për sëmundjet e frymëmarrjes. Mësimdhënësi/ja i orienton nxënësit/et duke u përmendur ndonjë sëmundje të frymëmarrjes si p.sh. bronhitisi, astma etj. Pasi nxënësit/et t'i kenë shënuar shkrimet, ftohen disa nxënës/e t'i lexojnë shkrimet e tyre dhe diskutohen bashkarish.

Realizim(Pjesa kryesore) 20 min.- MINI LEKSION

Mësimdhënësi/ja fton nxënësit/et t'i shikojnë një video të shkurtër dhe disa fotografi të sëmundjeve të frymëmarrjes. Pasi t'i kenë shikuar fotot dhe videon kërkon nga nxënësit/et t'i komentojnë ato. Më pas, mësimdhënësi/ja jep sqarime rreth njësisë mësimore si problemet më të shpeshta të rrugëve të frymëmarrjes, rëndësia e dhënies së ndihmës së parë etj.

<https://youtu.be/spXcYQXGgul>

Astma

Reflektim (Pjesa përfundimtar)e-10min-DISKUTIM

Mësimdhënësi/ja shënon disa pyetje në tabelë, ndërsa nxënësit/et diskutojnë në grup rreth përgjigjeve dhe përfaqësuesit e grupit komentojnë përgjigjet. Disa nga pyetjet e mundshme janë këto si:

- Numëroni disa nga shkaktarët e sëmundjeve në aparatit të frymëshkëmbimit.
- Cilat janë sëmundjet më të shpeshta të aparatit të frymëshkëmbimit?
- Sqaro rëndësinë e dhënies së ndihmës së parë?
- Analizo dhënien e ndihmës së parë të grup moshat e ndryshme?
- Ku ndryshon ndihma e parë te të rriturit me atë te fëmijët apo foshnjat?

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Vlerësim për nxënie;Vlerësim i ndërsjellë;Informate kthye.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Nxënësit/et hulumtojnë nga burimet e tjera informuese për sëmundjet e aparatit të frymëmarrjes.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORES MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Emërton dhe shpjegon indin nervor, organet dhe sistemin e organeve nervore. Analizon evolucionin e sistemit nervor te shtazët.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. III.6. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj. IV.1. Vlerëson rëndësinë e punës individuale dhe në grupe për zhvillimin e komunitetit duke paraqitur, në forma të ndryshme të të shprehurit, shembuj konkretë nga jeta e përditshme.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 2.24 Indi nervor, organet dhe sistemi i organeve nervore			
Fjalët kyçe: sistem nervor, truri, palca kurrizore, sistem nervor qendror, sistem nervor periferik, neurone.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - identifikon katër pjesët kryesore të një neuroni; - përshkruan funksionin e secilës prej pesë pjesëve kryesore të trurit; - krahason veprimet e qelize ndijore dhe qelizave nervore motorike. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Sqaro funksionin e aksoneve dhe mielines. - Identifikon pjesët e trurit. - Trego funksionin e neuroneve ndjesore dhe atyre motorike. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Pyetja sjell pyetjen

Mësimdhënësi/ja fillon orën mësimore duke lënë nxënësit/et të supozojnë se njëri prej tyre pa një kartëmonedhë në dysheme. Ai përkulet dhe e merr atë. Më pas, fillohet me pyetje.

•Pse ndodhi kështu?

(Përgjigja e pritshme: Kjo është për shkak të sistemit tonë nervor)

Informojini se organet e tyre shqisore dërgojnë informacion në trurin e tyre gjatë gjithë kohës.

Tani bëni pyetjet e mëposhtme:

Si e di truri juaj për paratë?

Cili receptor ju informon për praninë e kartëmonedhës?

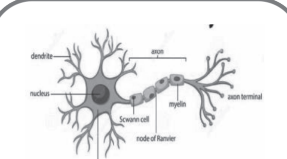

Cila pjesë e trupit

tuaj e prodhoi këtë përgjigje?

Informoni nxënësit/et se receptorët në sytë e tyre dërgojnë informacion në trurin e tyre. Ky quhet impuls nervor. Sistemi nervor qendror (CNS) vendos veprimin dhe muskujt në krahun e tyre prodhojnë lëvizjen e nevojshme për të marrë kartëmonedhën.

Përgjigjuni kartave

Në këtë fazë të orës mësimore, nxënësit/et ndahen në grupe dhe më pas shpërndahen disa nga kartat e krijuara më parë nga ana e mësimdhënësit/es. Në karta janë disa pyetje rreth njësisë së re mësimore, për të cilat nxënësit/et do të përgjigjen. Nxënësit/et udhëzohen që të lexojnë njësinë mësimore e më pas të përgjigjen.

 <p>Cilat janë pjesët ndërtuese të neuronit?</p>	<p>Tregoni llojet e neuroneve dhe sqaro funksionin e tyre?</p> 	 <p>Tregoni ku dallon truri i kurrizorëve nga truri i organizmave të tjerë.</p>
<p>Si ndahet sistemi nervor?</p>	<p>Sqaroni funksionet e pjesëve ndërtuese të trupit.</p>	<p>Shpjegoni, pse e tërheqim dorën kur prekim diçka të nxehtë.</p>

Diskutim

Në fund të orës mësimore, nxënësit/et fillojnë me diskutimin e përgjigjeve. Nëse njëri grup nuk është përgjigjur si duhet, kërkohet nga grupit tjetër që të përgjigjen. Nëse është e nevojshme, ndërhyt edhe mësimdhënësi/ja me sqarime shtesë.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të shënohet figura e neuronit me pjesët e tij ndërtuese

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Emërton dhe shpjegon indin nervor, organet dhe sistemin e organeve nervore. Analizon evolucionin e sistemit nervor te shtazët.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. III.6. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj. IV.1. Vlerëson rëndësinë e punës individuale dhe në grupe për zhvillimin e komunitetit duke paraqitur, në forma të ndryshme të të shprehurit, shembuj konkretë nga jeta e përditshme.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 2.25 Funksionimi i sistemit nervor			
Fjalët kyçe: sistem nervor, truri, ganglione, palca kurrizore, pakurriozret, kurrizore			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan funksionin e sistemit nervor; - krahason sistemin nervor te kurrizoreve nga ai i pakurriozre; - shpjegon zhvillimin evolutiv te sistemit nervor. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Emërto nga figura pjesët ndërtuese të sistemit nervor. - Sqaro ndërtimin e sistemit nervor te yllit te detit dhe insekteve. - Analizo sistemin nervor te kurrizoret. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Stuhi mendimesh

Mësimdhënësi/ja kërkon nga nxënësit/et që të mendojnë se çfarë dinë mbi funksionimin e sistemit nervor. Më pas ndahet klasa në 6 grupe dhe u shpërndahen fletë të bardha. Kërkohet prej tyre të shënojnë nga një term që ka ndërlidhje me funksionimin e sistemit nervor. Nxënësit/et nuk shënojnë emrin e tyre dhe pasi të kenë shënuar termin, ata duhet të bartin fletën te shoku apo shoqja e grupit. Në fund, fleta dorëzohet te mësimdhënësi/ja dhe qëndron që të diskutohet në fund të orës mësimore.

Kubimi

Për secilin grup parashtrohet nga një pyetje e cila ndodhet në njërin nga faqet e kubit.

1. Cili është funksioni i sistemit nervor?
2. Cila është njësia bazë e ndërtimit dhe e funksionit të sistemit nervor?
3. Ku qëndron dallimi midis sistemit nervor të pakurrizorëve dhe atij të kurrizorëve?
4. Sipas jush, pse molusqet grabitqare kanë një sistem nervor më të zhvilluar se molusqet që bëjnë jetë të ngadalshme?

Diskutim

Në pjesën e fundit të orës mësimore, mësimdhënësi/ja hap fletat, të cilat nxënësit/et i kanë plotësuar në fillim të orës mësimore. Nxënësit/et fillojnë dhe diskutojnë për ato të cilat janë shënuar dhe në të njëjtën kohë shohin a janë dhënë termat e duhur.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohet rreth substancave që dëmtojnë sistemin nervor.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët		Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): Emërton dhe shpjegon indin nervor, organet dhe sistemin e organeve nervore. Analizon evolucionin e sistemit nervor te shtazët.	
Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. III.6. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj. IV.1. Vlerëson rëndësinë e punës individuale dhe në grupe për zhvillimin e komunitetit duke paraqitur, në forma të ndryshme të të shprehurit, shembuj konkretë nga jeta e përditshme.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 2.26 Funksioni i sistemit nervor- Feedback negativ			
Fjalët kyçe: sistem nervor, neuronet ndjesore, neuronet lëvizore, neurotransmetues, sinapsa, pjesa parasinaptike, pjesa pasinsinaptike.			
Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan pjesët përbërëse të sinapsës; - rendit ngjarjet e një refleksi; - shpjegon funksionin e neurotransmetuesve. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Emërto nga figura pjesët ndërtuese të sinapsës. - Jep një shembull të mënyrës së funksionimit të refleksit. - Trego kush mund të shërbejë si neurotransmetues. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Stuhi mendimesh

Mësimdhënësi/ja kërkon nga nxënësit/et që të mendojnë se çfarë dinë mbi funksionimin e sistemit nervor. Më pas ndahet klasa në 6 grupe dhe u shpërndahen fletë të bardhë. Kërkohet prej tyre të shënojnë nga një term që ka ndërlidhje me funksionimin e sistemit nervor. Nxënësit/et nuk shënojnë emrin e tyre dhe pasi të kenë shënuar termin, ata/ato duhet të bartin fletën te shoku apo shoqja e grupit. Në fund, fleta dorëzohet te mësimdhënësi/ja dhe qëndron që të diskutohet në fund të orës mësimore.

Kubimi

Për secilin grup parashtrohet nga një pyetje e cila ndodhet në njërin nga faqet e kubit.

Përshkruani tri llojet e neuroneve.

Shpjegoni rrugën e harkut reflektiv.

Emërtoni pjesët ndërtuese të sinapsës.

Skiconi grafikun e paraqitur në tekst.

Vlerësoni rëndësinë e funksionimit të sinapseve.

Diskutim

Në pjesën e fundit të orës mësimore, mësimdhënësi/ja hap fletat, të cilat nxënësit/et i kanë plotësuar në fillim të orës mësimore. Nxënësit/et fillojnë dhe diskutojnë për ato të cilat janë shënuar dhe në të njëjtën kohë shohin a janë dhënë termat e duhur.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohet rreth substancave që dëmtojnë sistemin nervor.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te shtazët		Rezultati i të nxënimit të temës (nga plani dymujor): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët, bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.	
Rezultatet e të nxënimit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.4. Shpreh mendimin/gjykimin për një temë të caktuar ose prezantim artistik, me anë të të folurit ose me shkrim si dhe në forma të tjera të komunikimit. II.1 Paraqet, në formë gojore ose të shkruar, grafike, me simbole, argumente të veçanta për të sforcuar mendimin apo qëndrimin e vet për një problem nga fusha të caktuara. III.3. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 2.27 Shqisat antena të trupit tonë, organet e të parit dhe të dëgjuarit			
Fjalët kyçe: shqisa, syri, veshi, receptorë, impuls nervor, impuls elektrik.			
Rezultati/et e të nxënimit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruani strukturat kryesore të pranishme në secilën nga tri shtresat e syrit; - përshkruani strukturat kryesore në veshin e jashtëm, veshin e mesëm dhe veshin e brendshëm; - diskutoni funksionet kryesore të këtyre strukturave. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Trego pjesët ndërruese të të parit dhe të të dëgjuarit. - Sqaro si funksionon të dëgjuarit. - Sqaro si funksionon të parit. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			

PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE

Pyetje dhe diskutim

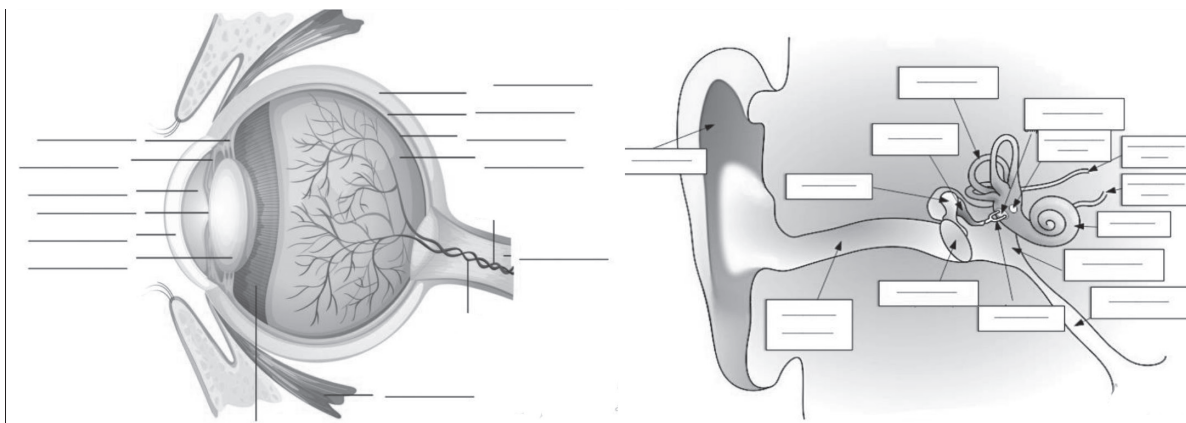
Mësimdhënësi/ja fillon orën mësimore duke diskutuar me nxënësit/et rreth njësisë së re.

Cilat janë shqisat tona? Si funksionojnë ato?

Shqisat tona janë një mënyrë jetike për të mësuar dhe kuptuar botën tonë. Çdo sekondë, trupat tanë marrim sasi të mëdha informacioni nga mjedisi ynë - informacion për të cilin truri ynë ka nevojë përpunojmë dhe përgjigjemi në mënyrë që ne të mbijetojmë. Janë pesë shqisa të njohura tradicionalisht që na ndihmoni të mbledhim të gjithë këtë informacion - shikimin, dëgjimin, shijen, prekjen dhe nuhatjen. Pas diskutimit, mësimdhënësi/ja ndan klasën në grupe. Secilit prej grupeve, mësimdhënësi/ja u jep nga një pasqyrë. Kërkohej prej tyre të tregojnë se çfarë shohin. Udhëzohen nxënësit/et të shikojnë syri dhe veshin. Nxiten të diskutojnë për pjesët e këtyre shqisave që shohin.

Organizues grafik

Mësimdhënësi/ja kërkon nga nxënësit/et të fillojnë të lexojnë njësinë mësimore dhe ashtu siç janë, në grupe të tregojnë funksionet e pjesëve ndërtuese të syrit dhe veshit.

Diskutim

Në fund të orës mësimore, një përfaqësues i grupit del para klasës dhe sqaron ndërtimin strukturor të syrit dhe veshit.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrës në diskutime;
- plotësimin e grafikës;
- sqarim të duhur të pjesëve ndërtuese të syrit dhe veshit.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohen mënyrat e të parit dhe të dëgjuarit tek organizmat e ndryshëm.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

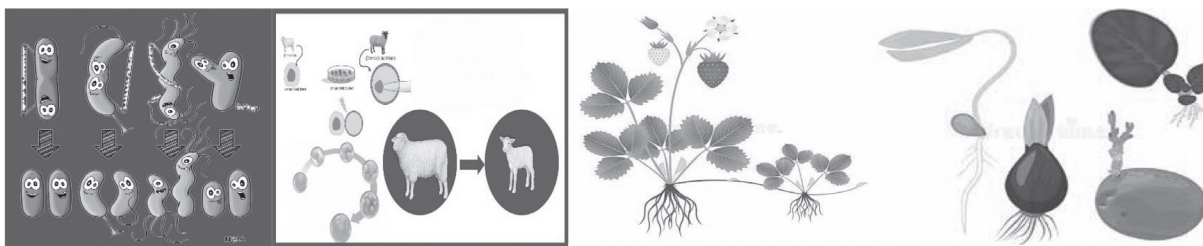
Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkenca e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve të bimëve		Rezultati i të nxënësve të temës (nga plani dymujor): Përshkruan sistemin e organeve riproduktive të bimëve.	
Rezultatet e të nxënësve për kompetencat kryesore të shkollës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II.7. Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. III.7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënësve të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 3.8 Riprodhimi të bimëve			
Fjalët kyçe: rrënja, kërcelli, bimët njëthelbore, bimët dythelbore, rrënjë mitake, rrënjë boshtore, rrënjë xhufkore.			
Rezultati/et e të nxënësve për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: - tregon mënyrat e riprodhimit të bimëve; - dallon sistemin rrënjor, boshtor dhe xhufkor; - arsyeton rëndësinë e rrënjës për bimën.			
Kriteret e suksesit: - Identifikoj kërcellin e bimës njëthelbore dhe dythelbore. - Përshkruaj ndërtimin e sistemit rrënjor boshtor dhe xhufkor. - Sqaro funksionin e rrënjës për bimën.			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, hamer, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkenca natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Imagjinatë e drejtuar

Mësimdhënësi/ja paraqet foto të deles *Dolly*, patate, amebës, hidrës, baktere që ndahen në dysh. Kërkoheq që nxënësit/et të shikojnë me vëmendje foton e paraqitur dhe më pas pyeten rreth asaj se çfarë kanë të përbashkët të gjitha këto foto.

Shpjegoni se klonimi me të vërtetë ndodh natyrshëm te bimët. Bimët mund të riprodhohen në mënyrë aseksuale (duke prodhuar klone) ose seksualisht (duke prodhuar fara). Klonimi është më pak i zakonshëm te kafshët, megjithëse binjakët identikë janë klone njerëzore.

DRTA

Kërkoheq nga nxënësit/et që të lexojnë njësinë mësimore *Riprodhimi te bimët*, pastaj u parashtrohet pyetje.

Cilat janë llojet e riprodhimit te bimët? Sqaroni si ndodh riprodhimi seksual. Tregoni përparësitë e riprodhimit seksual dhe aseksual te bimët. Analizoni ndryshimet gjenetike që ndodhin gjatë riprodhimit seksual.

Më pas vazhdoheq me diskutimin e përgjigjeve. Mësimdhënësi/ja vëzhgon vazhdueshëm dhe dëgjon me kujdes përgjigjet e nxënësve, nëse është e nevojshme jep sqarime shtesë.

Rrjet i diskutimeve

Klasa ndahet në dy grupe ku njëri grup do të tregojë rreth riprodhimit seksual ndërsa grupi tjetër për riprodhimin joseksual të bimëve. Të dy grupet të paraqesin avantazhet dhe disavantazhet e riprodhimit përkatës dhe diskutojnë rreth tyre.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohet se cilat bimë riprodhohen në mënyrë seksuale dhe ato që shumohen në mënyrë aseksuale.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te bimët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Identifikon dallimet thelbësore sa i përket ndërtimit të lules së bimëve farëzhveshura dhe farëveshura.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.5. Prezanton para të tjerëve një projekt për një temë të dhënë, të përgatitur vetë ose në bashkëpunim me grupin, duke gërshetuar format e komunikimit verbal, elektronik dhe veprimin praktik. III.7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënit të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta. IV.1. Vlerëson rëndësinë e punës individuale dhe në grupe për zhvillimin e komunitetit duke paraqitur, në forma të ndryshme të të shprehurit, shembuj konkretë nga jeta e përditshme.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 3.9 Bimët farëveshura dhe farëzhveshura			
Fjalët kyçe: bimët farëveshura, bimë farëzhveshura, farë, boça, lule.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan tiparet e bimëve farëzhveshura; - sqaron ndërtimin e bocave mashkullore dhe femërore; - sqaroni funksionet e pjesëve ndërtuese të lules te bimët farëveshura. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Listo karakteristikat e bimëve farëzhveshura. - Analizo strukturën e bocave femërore dhe mashkullore te bimëve farëzhveshura. - Analizo strukturën e lules te bimët farëveshura. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, hamer, bimë, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Kllaster

Orën mësimore, mësimdhënësi/ja e fillon me pyetje rreth njësisë së re mësimore. Pyeten nxënësit/et se çfarë dinë për bimët farëveshura dhe farëzhveshura. Të gjitha mendimet e nxënësve shënohen në tabelë pa i komentuar ato.

Tabela e koncepteve

Kërkohet nga nxënësit/et që të lexojnë njësinë mësimore dhe më pas të plotësojnë tabelën e dhënë. Në njëërën kolonë të tabelës shënohen konceptet kryesore të njësisë mësimore, ndërsa në kolonën tjetër shënohen sqarimet e atyre koncepteve.

Konceptet	Sqarimet
Cilat janë tiparet e grupit të bimëve farëveshur?	
Tregoni tiparet.	
Sqaroni ndërtimi e bocave femërore te bimët farëzhveshura.	
Sqaroni ndërtimin e bocave mashkullore te bimët farëzhveshura.	
Shpjegoni ndërtimin e lules te bimët farëveshura.	

Pasi të kenë mbaruar leximin dhe punimin e tabelës, ftohen nxënësit/et të diskutojnë për përgjigjet e tyre. Mësimdhënësi/ja, së pari, fton nxënësit/et të cilët janë më të tërhequr gjatë diskutimeve, në mënyrë që edhe ata të jenë pjesë aktive e orës mësimore.

Në fund të orës mësimore, mësimdhënësi/ja shënon një pyetje me të cilën vazhdohet diskutimi në klasë:
Si mendoni, pse fara e bën të mundur riprodhimin e bimëve pa praninë e ujit?

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Kërkohet nga nxënësit/et të vizatojnë dhe të etiketojnë pjesët ndërtuese të lules.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shken- cat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te bimët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Analizon dallimet bazë mes bimëve monokotiledone dhe dikotiledone.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II.7. Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. III.7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënit të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 3.10 Bimët monokotiledone dhe dikotiledone			
Fjalët kyçe: monokotiledone, dikotiledone, farë, gjethe, kërcell, rrënjë.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: - krahason ndryshimet midis bimëve një dhe dythelbore; - tregon disa përfaqësues të bimëve një dhe dythelbore.			
Kriteret e suksesit: - Analizo ndërtimin strukturore të bimëve një dhe dythelbore. - Listo disa bimë një dhe dythelbore.			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, hamer, projektor, slajde për prezantim, fara të bimëve të ndryshme.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Imagjinatë e drejtuar Mësimdhënësi/ja fillon orën mësimore duke paraqitur para nxënësve disa foto. Më pas, pyeten nxënësit/et nëse u pëlqejnë qepët, orizi, bananet, patatet, fasulet, domatet etj. Sqarohet se këto janë bimë të cilat bëjnë pjesë te bimët mono dhe dikotiledone.			

Lexim i drejtuar

Nxënësit/et ndahen në grupe dhe hapen librat te njësia e re mësimore. Para çdo grupi të nxënësve shpërndahen pjesë të ndryshme të bimës, të cilat do të vëzhgohen nga ana e tyre.

Para tyre shpërndahen disa fara të bimëve të misrit, fasules. Kërkohet të vëzhgojnë me kujdes strukturën e jashtme të farave dhe të shënojnë dallimet e tyre në fletore. Mund të kërkohet të hiqet shtresa e jashtëm e farës.

Ndërkohë, mësimdhënësi/ja jep sqarime e nevojshme për njësinë. Tregohet që kotiledonet gjenden në të gjitha farat, disa bimë prodhojnë fara me një kotiledon dhe quhet bime njëkotiledone, ndërsa disa bimë prodhojnë fara me dy kotiledone dhe quhen bimë dykotiledone.

Gjithashtu, kërkohet të vëzhgohen edhe format dhe degëzimet e gjetheve të bimëve të sjella. Pas vëzhgimit, nxënësit/et shkruajnë në fletore dallimet.

Diskutim

Nxënësit/et diskutojnë vëzhgimet e tyre dhe në të njëjtën kohë shënojnë dallimet mes bimëve një- dhe dythelbore në tabelën e mëposhtme.

Njëthelboret	Dythelboret
Fara me një kotiledon	Fara me dykotiledone
Venat paralele në gjethe	

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- plotësimin e tabelës;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Përgjigjuni pyetjeve në libër, faqe 144.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te bimët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Definon dhe shpjegon termat polenizim dhe frytnim.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II.7. Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. III.7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënit të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 3.11 Pjalmimi dhe pllenimi			
Fjalët kyçe: bime, pjalmim, polenizim, vetëpjalmim, pjalmimi i kryqëzuar, insekte.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: - përkufizon termin pjalmim dhe pllenimin; - dallon vetëpjalmimin nga pjalmimi i kryqëzuar; - përshkruan si zhvillohet pllenimi ne lulen e bimës.			
Kriteret e suksesit: - Përshkruaj procesin e pjalmimit dhe polenizimit. - Jep shembull te bimëve te cilat kryejnë procesin e vetëpjalmimit dhe te pjalmimit te kryqëzuar. - Analizo si krijohet pllenimi.			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, hamer, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Tregojuni nxënësve lulet (ose figurat) të ndryshme që keni mbledhur. Pyetini se cila është e preferuara e tyre.			

Kërkoni nga nxënësit/et të shkruajnë një paragraf në fletoren e tyre (ose pajisjen elektronike) rreth lules se tyre te preferuar duke shënuar edhe arsyet.

U thoni atyre të jenë të përgatitur për të ndarë shkrimet e tyre me klasën. Disa nga nxënësit/et lexojnë shënimet e tyre.

Shpjegojuni nxënësve se ashtu si ata/ato preferojnë disa lule mbi të tjerat, ashtu bëjnë edhe pjalmuesit. Për shembull, për shkak se një flutur ka një pjesë të gjatë dhe të hollë të gojës (*proboscis*), ata preferojnë lule që janë të gjata dhe të ngjashme me tuba. Disa miza, nga ana tjetër, kanë pjesë të shkurtra dhe të rrumbullakëta të gojës si sfungjer. Për këta pjalmues preferohet një lule e hapur. Ose, për pjalmuesit e tjerë, si p.sh.

tenja, preferohet një lule që është e hapur gjatë natës, sepse atëherë janë aktive tenja. Japin sqarimet e duhura rreth procesit të pjalmimit dhe pllenimit.

Shfaq videon se si zhvillohet pjalmimi

<https://youtu.be/iE8eMLbuEJs>

Çfarë dini tashmë për mënyrën se si bimët riprodhohen?

• Hapi i parë vendimtar për shumicën e riprodhimit të bimëve është pllenimi.

Pasi bletët dhe insektet marrin pa dashje polenin, kur fluturojnë në një lule tjetër, çfarë ndodh?

• Tregojuni nxënësve një lule e mbledhura nga oborri i shkollës tuaj. Vazhdoni diskutimin me pyetjet:

Cilat pjesë mendoni janë meshkuj?

Cilat pjesë mendoni se janë femra?

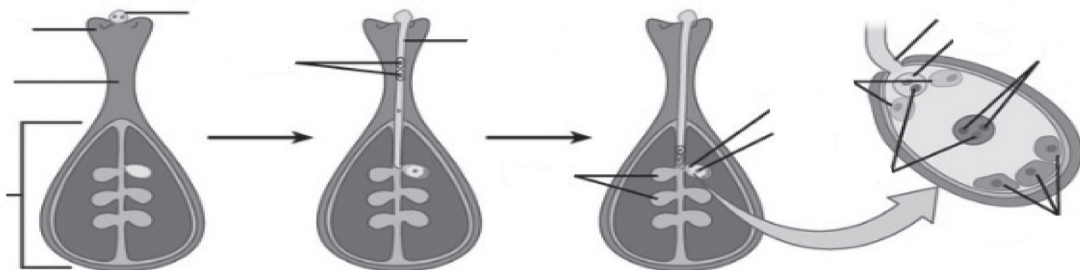
Më pas, vazhdoni me sqarimet e duhura rreth pjalmimit.

Merrni pjalmën nga anteria e njëres lule dhe vendoseni mbi stigmën e lules tjetër.

• Si mendoni se sperma në polen mund të fekundojë vezën, e cila është e përmbajtur në ovulë?

• Kur poleni, i cili përmban gametët (spermatozoidet) mashkullorë ulet stigma, ajo udhëton poshtë tubit të polenit deri në ovulë, ku ajo fekondon gametët (vezët) femërore. Vezët e fekunduara tani bëhen fara(et) dhe vezoret bëhen fruti. Zbërtheni lulen dhe tregojuni nxënësve shtegun ku kalon poleni.

Nxënësve u shpërndahen foto.

Kërkoni nxënësve të gjurmojnë rrugën e polenit dhe të etiketojnë se ku ndodh fekondimi në diagramet e tyre.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohet rreth krijimit të farës dhe frytit.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te bimët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Shpjegon si formohet fryti dhe fara dhe dallon llojet e fryteve e farave. Shpjegon rëndësinë e frytnimit artificial për fisnikërimin e bimëve.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II.7. Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 3.12 Fryti dhe fara. Frytëzimi artificial			
Fjalët kyçe: fara, fryti, shartim, ovul, bimë.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan ndërtimin e farës; - tregon llojet e fryteve; - sqaron frytëzimin artificial. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Sqaro funksionet e pjesëve të farës. - Krahaso ndërtimin e llojeve të ndryshme të fryteve. - Analizo procesin e shartimit. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, hamer, projektor, slajde për prezantim, fara të bimëve të ndryshme.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Stuhi mendimesh			
Mësimdhënësi/ja prezanton klasën me farat duke treguar farat e misrit dhe të sojës. Pyetini nxënësit/et se çfarë janë ato dhe pse mund të jenë të rëndësishme. Kërkojuni të listojnë disa shembuj artikujsh që përmbajnë misër dhe sojë.			
Etanol, vaj vegjetal, karamele, sedilje makinash, qilim, lista mund të vazhdojë! Të gjitha mendimet shënohen në tabelë dhe nuk komentohen.			

Lexim i drejtuar

Kërkohet nga nxënësit/et të lexojnë njësinë e re mësimore. Ndahet klasa në grupe dhe më pas, jepini secilit grup një farë misri dhe një farë sojë.

U thoni nxënësve të kërkojnë pjesë të farës. Gjatë kësaj kohe, paraqitni foto me të gjitha pjesët ndërtuese të farës në tabelë ose në ekranin e projektorit. Nxitini nxënësit/et të kërkojnë sa më shumë pjesë që të mundën.

Udhëzoni nxënësit/et të vizatojnë diagrame të farave të tyre në fletore dhe të etiketojnë pjesët që mund të shohin. Në të njëjtën kohë kërkohet që nxënësit/et t'iu përgjigjen edhe disa pyetjeve të cilat mësimdhënësi/ja i paraqet në projektor ose shënohen në tabelë. *Cilat janë llojet e fryteve? Pse është i rëndësishëm shartimi?*

Rrjeti i diskutimit

Ftohen nxënësit/et të diskutojnë rreth njësisë së re mësimore, konkretisht rreth përgjigjeve të pyetjeve të mëparshme. Nëse është e mundur, lërin nxënësit/et të hanë disa fara! Keni në dispozicion misër, sojë, luledielli, fara kungulli, kikirikë, qiçra ose fara të tjera.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohet në internet rreth faktorëve dhe mënyrës së mbirjes së farës.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

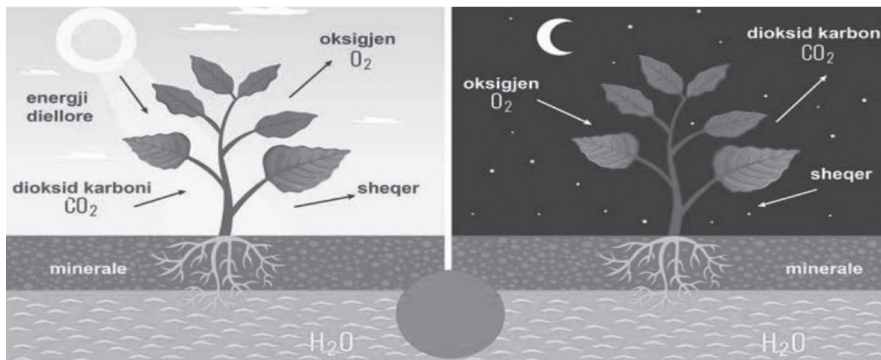
PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve te bimët		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Emërton disa lloje bimore sipas vlerave përdoruese: ushqim, mjekësi, ekonomi etj.	
<p>Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara):</p> <p>I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore.</p> <p>II.7. Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme.</p> <p>III.7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënit të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.</p>			
<p>Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara):</p> <p>Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve te njeriu, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.</p>			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 3.13 Rëndësia e bimëve në jetën e përditshme			
Fjalët kyçe: bimët, njeriu, fotosinteza, të ushqyerit, barnat, veshje.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
<p>Nxënësi/ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan rolin e bimëve në jetën e njeriut; - trego procesin e fotosintezës. 			
<p>Kriteret e suksesit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jep shembull të rolit të bimëve për jetën e njeriut. - Shpjego rëndësinë e fotosintezës. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, hamer, projektor, slajde për prezantim, fara të bimëve të ndryshme.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
<p>Ora mësimore fillon duke u bërë pyetje si:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cilat janë disa gjëra që na sigurojnë bimët? 2. Pse mendoni se bimët janë të rëndësishme? <p>Diskutoni shkurt përgjigjet e nxënësve, duke theksuar rëndësinë e bimëve në jetën tonë të përditshme.</p> <p>II. Bimët dhe oksigjeni</p> <p>A. Paraqitni mjete ndihmëse vizuale ose përdorni slajde në PowerPoint për të shpjeguar procesin e fotosintezës.</p>			

B. Shpjegoni se si bimët prodhojnë oksigjen si nënprodukt të fotosintezës.

C. Theksoni se oksigjeni është thelbësor për të gjithë organizmat e gjallë, duke përfshirë njerëzit.

III. Prodhimi i ushqimit

A. Diskutoni rëndësinë e bimëve si burim kryesor i ushqimit për njerëzit dhe kafshët.

B. Tregoni imazhe ose mostra të llojeve të ndryshme të bimëve që konsumojmë (fruta, perime, drithëra, etj.).

C. Shpjegoni rëndësinë e një diete të ekuilibruar që përfshin ushqime me bazë bimore për një mënyrë jetese të shëndetshme.

D. Diskutoni ndikimin e sëmundjeve të bimëve dhe rëndësinë e ruajtjes së bimëve për sigurinë ushqimore.

IV. Rëndësia ekologjike

A. Shpjegoni rolin e bimëve në ruajtjen e ekuilibrit të ekosistemeve.

B. Diskutoni procesin e transpirimit dhe mënyrën se si bimët ndihmojnë në rregullimin e ciklit të ujit.

C. Theksoni rëndësinë e bimëve në sigurimin e habitateve për organizmat e tjerë.

D. Diskutoni ndikimin e shpyllëzimit dhe nevojën për ripyllëzim dhe përpjekje për ruajtjen.

V. Përfitimet Mjedisore

A. Shpjegoni se si bimët ndihmojnë në zbutjen e ndryshimeve klimatike duke thithur dioksidin e karbonit (CO2) nëpërmjet fotosintezës.

B. Diskutoni rolin e bimëve në reduktimin e ndotjes së ajrit duke thithur gazra dhe grimca të dëmshme.

C. Shpjegoni se si bimët ndihmojnë në parandalimin e erozionit të tokës dhe përmirësojnë cilësinë e tokës nëpërmjet rrënjëve të tyre.

Aktiviteti ndërveprues: Fakte mbi bimët

A. Shpërndani kartat ose fletë të vogla letre për secilin nxënës.

B. Udhëzoni nxënësit/et të shkruajnë një fakt interesant rreth bimëve.

C. Mblidhni kartat dhe lexoni faktet, duke i inkurajuar nxënësit/et të hamendësojnë speciet bimore që lidhen me secilin fakt.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- plotësimin e tabelës;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Fushata e ndërgjegjësimit mjedisor: Inkurajoni nxënësit/et të krijojnë postera ose postime në mediat sociale për të rritur ndërgjegjësimin për rëndësinë e bimëve dhe nevojën për ruajtjen e tyre.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Indet, organet dhe sistemet e organeve të bimëve	Rezultati i të nxënësve të temës (nga plani dymujor): Krahason ndërtimin e organeve vegetative (p.sh. kërcellit) të bimëve njëthelbore dhe dythelbore.		
Rezultatet e të nxënësve për kompetencat kryesore të shkollës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II.7. Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. III.7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënësve të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 3.17 Organet vegetative të bimëve njëthelbore dhe dythelbore			
Fjalët kyçe: rrënja, kërcelli, bimët njëthelbore, bimët dythelbore, rrënjë mitake, rrënjë boshtore, rrënjë xhufkore.			
Rezultati/et e të nxënësve për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: - tregon ndryshimet midis kërcellit të bimëve njëthelbore dhe dythelbore; - dallon sistemin rrënjor, boshtor dhe xhufkor; - arsyeton rëndësinë e rrënjës për bimën.			
Kriteret e suksesit: - Identifiko kërcellin e bimës njëthelbore dhe dythelbore. - Përshkruaj ndërtimin e sistemit rrënjor boshtor dhe xhufkor. - Sqaro funksionin e rrënjës për bimën.			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, hamer, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Imagjinatë e drejtuar Mësimdhënësi/ja paraqet para nxënësve disa bimë me një shumëllojshmëri të rrënjës dhe kërcellit. Ato shpërndahen në grupet e nxënësve.			

Gjeni bimë sezonale në oborrin tuaj ose në oborrin e shkollës (bimët njëthelbore, bime dythelbore). Kërkohet që të shënojnë në fletoren e tyre karakteristikat e këtyre bimëve, të cilat janë duke i vëzhguar.

Pyetje dhe diskutim

Mësimdhënësi/ja u tregon nxënësve që sot do të eksplorojnë llojet e ndryshe të rrënjës dhe kërcellit të bimët e ndryshme. U kërkohet nxënësve të përdorin informacionin në librin e nxënësit, për të punuar rreth dallimeve mes kërcellit dhe rrënjës të një- dhe dythelboret.

Paraqiten disa pyetje dhe nxënësit/et me ndihmën e bimëve dhe librit do të mundohen të përgjigjen.

Tregoni cila prej bimëve është bimë njëthelbore.

Cila prej bimëve ka rrënje mitake?

Sqaroni sistemin e rrënjëve boshtor dhe xhufkore.

Tregoni mënyrën e krijimit të tufave përçuese të bimët një- dhe dythelbore.

Identifikon ku ndodhen tufat përçuese të karota (karota pritet dhe u shpërndahet grupeve të nxënësve, që ta vëzhgojnë nga afër).

Nëse ndonjë nga përgjigjet e nxënësve nuk është e saktë, jepen sqarimet e duhura nga mësimdhënësi/ja.

Kllaster

Kërko nga nxënësit/et që të mbyllin librat dhe me njohuritë e fituara të shënojnë një Kllaster. Disa nga mendimet e nxënësve shkruhen në tabelë.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Kërkohet nga nxënësit/et të gjejnë një bime një ose dy thelbore të zonës ku banojnë e të paraqesin dallimet midis tyre.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Lëndët ushqyese		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Shpjegon rolin dhe rëndësinë e përbërësve të ushqimit. Emërton lloje të vitaminave dhe identifikon ushqime më përbërje vitaminoze.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. V.1 Vlerëson përmbajtjen dhe vlerat ushqyese të llojeve të ushqimeve të cilat njeriu i konsumon, duke i kategorizuar ato në bazë të nevojave të individit për to në situata të ndryshme, si: gjatë stinëve, sëmundjeve etj.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 4.1 Larmia e lëndëve ushqyese			
Fjalët kyçe: Proteina, karbohidrate, vitamina, mineralet.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkuan ushqimet për të cilat ka nevojë organizmi; - shpjegon rolin e mineraleve në organizëm; - sqaron mungesën e vitaminave në organizëm. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Listo lëndët ushqyese të nevojshme për njeriun. - Trego rëndësinë e mineraleve në organizëm. - Analizo nevojën e sasive të ndryshme të vitaminave. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Lapsi në mes Mësimdhënësi/ja kërkon nga nxënësit/et të shkruajnë ushqimin e tyre të preferuar. Më pas, mësimdhënësi/ja afrohet afër grupeve dhe merr njërin nga lapsat dhe e pyet të zotin e lapsit se cili është ushqimi i preferuar. Vazhdon diskutimi me pyetje rreth përbërjes së ushqimit të preferuar.			

Lexim përmbledhje në dyshe

Nxënësit/et do të punojnë në dyshe. Ndahet tekstin në paragrafë. Nxënësi/ja i parë do të lexojë paragrafin e parë dhe do të bëjë përmbledhjen e tij. Kërkohet edhe nga disa nxënës/e të tjerë të bëjnë përmbledhjen e kësaj pjese. Nëse është e nevojshme për sqarime shtesë, mund të bëhen edhe nga ana e mësimitdhënësit/et. Nxënësi/ja i dytë bën pyetje rreth këtij paragrafi. Edhe nxënësit/et e tjerë mund të bëjnë pyetje për këtë paragraf. Nxënësi/ja i parë jep përgjigjet për pyetjet. Edhe nxënësit/et e tjerë mund të japin përgjigje. Përgjigjet mund të përmirësohen edhe nga ana e mësimitdhënësit/et. Vazhdohet kështu me çdo paragraf. Mësimitdhënësi/ja kujdeset që të drejtojë pyetje drejt njësisë mësimore nëse është e nevojshme.

Tabela e koncepteve

Mësimitdhënësi/ja ka përgatitur më parë një tabelë, të cilën duhet ta plotësojnë nxënësit/et.

Lëndët ushqyese	Funksioni	Ushqimet ku ndodhen
Karbohidratet		
Proteinat		
Vitaminat		
Mineralet		
Uji		

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- krijimin e pyetjeve;
- plotësimin e tabelës.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohet rreth ushqimeve të shëndetshme për njeriun.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimitdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

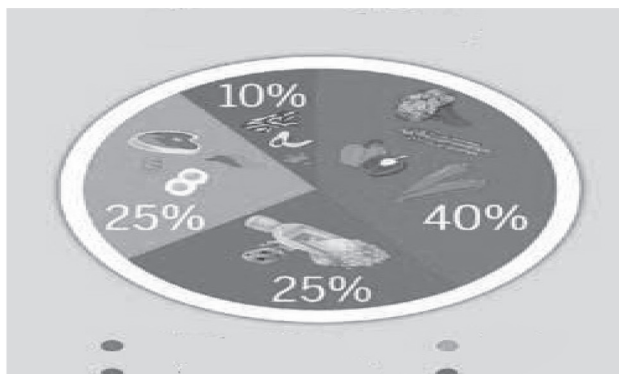
PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Ushqimet te njeriu		Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): Shpjegon rolin dhe rëndësinë e përbërësve të ushqimit. Hulumton informacione për dietë.	
Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): II.7 Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. III.6. Ndjek në mënyrë të pavarur udhëzimet apo skicat e dhëna në libër, skicë, plan, partiturë muzikore, skenar, koreografi etj., ose të ndonjë burimi tjetër, për të performuar një veprim, aktivitet ose detyrë që kërkohet prej tij/saj.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 4.4 Dieta ushqimore e ekuilibruar është thelbësore për shëndetin e mirë			
Fjalët kyçe: dietë, proteina, karbohidrate, vitamina, mineralet.			
Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan një dietë të ekuilibruar; - dallon makronutrientët dhe mikronutrientët; - tregon rolin e ushqimeve me përbërje proteinash në organizëm. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Jep të paktën një shembull të një diete të ekuilibruar. - Krahaso lëndët ushqyese nga sasia të cilën kërkohen. - Listo ushqimet me përbërje proteinash. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Diskutim i njohurive paraprake Mësimdhënësi/ja fillon orën mësimore duke kërkuar nga nxënësit/et që të shënojnë vaktet me të cilat janë ushqyer ditën e djeshme. Më pas, diskutohet rreth tyre me nxënësit/et. Idetë dhe mendimet e nxënësve shënohen në tabelë.			

Lexim i drejtuar

Njësia mësimore ndahet në paragrafë dhe para leximit të çdo paragrafi kërkohet nga nxënësit/et të bëjnë një parashikim. Që t’iu vijë në ndihmë nxënësve, mësimdhënësi/ja paraqet foto para nxënësve. Ata/ato fillojnë dhe diskutojnë për foton. Më pas, kërkohet që të lexohet paragrafi i parë i njësisë mësimore dhe të diskutojnë atë me parashikimet e tyre. E njëjta procedurë vazhdohet edhe me paragrafin tjetër të njësisë mësimore. Ndërkohë gjatë diskutimit të nxënësve, mësimdhënësi/ja ndërhyr nëse është e nevojshme me sqarimet te termave kyç të njësisë mësimore.

Diskutojmë së bashku

Në fund të orës mësimore kërkohet nga nxënësit/et t’u përgjigjen pyetjeve të mëposhtme dhe të plotësojnë të dhënat e shënuara në fillim të orës mësimore.

Çfarë është një dietë e ekuilibruar?

Cilat lëndë ushqyese përfshihen te makronutrientët dhe cilat te mikronutrientët?

Përse perimet duhet të zënë 1/3 e regjimit ushqimor ditor?

Cilat produkte ushqimore janë burim i proteinave, po i vitaminave?

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- krijimin e pyetjeve;
- plotësimin e tabelës.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Hartoni një dietë të ekuilibruar për organizmin tuaj.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Ushqimet te njeriu		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Shpjegon pasojat e ushqyeshmërisë jo të rregullt. Identifikon dhe shpjegon për ushqimet jo të shëndetshme.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.6 Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore. II.7 Interpreton me fjalë, me shkrim/me gojë një rregull, koncept apo proces të caktuar duke e ilustruar atë me shembuj konkretë nga situata të jetës së përditshme. V.3 Vlerëson domosdoshmërinë e kushteve të mira higjienike për përgatitjen dhe konsumimin e ushqimeve dhe pijeve dhe shpjegon rrethanat e mundshme të helmimit nga ushqimet dhe papastërtia.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Shpjegon rolin e karbohidrateve, mineraleve, lipideve, proteinave, vitaminave, ujit dhe fibrave për dietë të shëndetshme dhe llogaritë nevojën ditore për energji nga ushqimet e konsumuara.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim Njësia mësimore: 4.5 Pasojat e të ushqyerit të pashëndetshëm			
Fjalët kyçe: dietë, kequshqyerje, ushqime, shëndet.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore: Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan një dietë të pashëndetshme; - shpjegoni se si ushqimi ndikon në shëndetin e njeriut; - identifikoni ndikimet kryesore në zgjedhjen e ushqimit. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Listo ushqimet e pashëndetshme. - Analizo pasojat e kequshqyerjes. - Jep shembuj specifikë për secilin. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Imagjinatë e drejtuar

Orën mësimore, mësimdhënësi/ja e fillon duke paraqitur fotot e mëposhtme para nxënësve.

Kërkon prej tyre të komentojnë atë që shohin.

Lexim dhe pyetje

Pas diskutimit me nxënës/e, mësimdhënësi/ja vazhdon me disa pyetje:

A do të ishte e shëndetshme nëse do të haja si ushqim vetëm fruta dhe perime?

A do të ishte e shëndetshme nëse do të haja gjithmonë një ushqim të veçantë nga secili grup, p.sh. bizele, kos, karamele? (Jo, theksoni ekuilibrin dhe shumëllojshmërinë).

Cilat janë pasojat e ushqimit jo të shëndetshëm?

Për të gjetur përgjigjet e duhura, mësimdhënësi/ja kërkon nga nxënësit/et që të lexojnë njësinë mësimore.

Ndahet njësia mësimore në paragrafë. Nxënësit/et ndahen në dyshe, lexojnë së bashku paragrafin, si dhe shënojnë termat kryesorë të asaj pjese në fletore. Njëri prej nxënësve shënon pyetje në fletore duke përfshirë termat e përcaktuar më herët. Më pas, i shkëmbejnë fletoret me shokun e bankës, duke u përgjigjur pyetjeve. Vazhdohet kështu edhe me pjesën tjetër të njësisë mësimore. Mësimdhënësi/ja vëzhgon punën e nxënësve, si dhe jep sqarim nëse e sheh të nevojshme.

Shkrim i shpejtë

Kërkohet nga nxënësit/et të shënojnë rreth temës së mësuar. Lexohen punimet e tyre dhe më pas komentojnë.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- pjesëmarrje aktive në diskutim;
- përgjigjet e sakta;
- ide dhe mendime të argumentuara.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Argumentoni thënien “Mendja e shëndoshë në trup të shëndoshë”.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMOR

Zgjedhja e mësimdhënësit/et sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Shëndeti sjelljet dhe emocionet e njeriut		Rezultati i të nxënës të temës (nga plani dymujor): Shpjegon ndërtimin dhe funksionin e organeve riprodhuese dhe kupton proceset si menstruacioni, spermatogjenezën, ovulimin dhe fertilizimin.	
Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkollës (të synuara): I.6. Analizon përmbajtjen dhe kuptimin e nocioneve (koncepteve) të reja, duke përdorur leksikun adekuat, të përshtatshëm dhe të saktë dhe i bën ato pjesë të dosjes mësimore III.7. Shfrytëzon në mënyrë të efektshme teknika të ndryshme gjatë të nxënës të temës së dhënë duke veçuar informatat që i kupton nga informatat e reja, të panjohura, si dhe informatat që për të mbeten ende të paqarta.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 5.2 Sistemi riprodhues të njeriut			
Fjalët kyçe: gamete, spermatozoide, qeliza veze, testikujt, vezoret, tubat e fallopit, riprodhim.			
Rezultati/et e të nxënës për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan ndërtimin e organit riprodhues të meshkujt; - përshkruan ndërtimin e organit riprodhues të femrat; - përshkruan mënyrën e formimit të spermatozoideve. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Shpjego funksionin e pjesëve ndërtuese të organeve riprodhuese mashkullore. - Shpjego funksionin e pjesëve ndërtuese të organeve riprodhuese mashkullore. - Analizo mënyrën e formimit të spermatozoideve. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			
Pyetja sjell pyetjen Mësimdhënësi/ja fillon orën mësimore me pyetje rreth sistemit riprodhues të njeriut. Sistemet riprodhuese të meshkujve dhe femrave përbëhen nga organe të jashtme dhe të brendshme. Pyetni nxënësit/et se çfarë funksioni ka sistemi riprodhues në trupin tonë. Cilat janë karakteristikat e riprodhimit të njeriut?			

Tabela e koncepteve

Kërkohet nga nxënësit/et që të lexojnë njësinë mësimore dhe të plotësojnë tabelën e dhënë.

Në çdo kolonë shënohen pjesët e organeve, të cilat ndodhen te gjinitë e ndryshme si dhe jepen sqarimet për to.

Femër	Mashkull
Vezoret- prodhohen qelizat veze	Testikuj - prodhohen spermatozoidet
Tubat e fallopit	Prostatë
Vagina	Skrotumi
Uterusi	

Rrjeti i diskutimit

Pasi nxënësit/et të kenë plotësuar tabelën, ata/ato ftohen të diskutojnë punën e tyre. Nëse gjatë diskutimit vërehen pasaktësi atëherë jep sqarimet e duhura mësimdhënësi/ja.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Kërkohet nga nxënësit/et të ndërtojnë një model të organeve riprodhuese të njeriut.

Ata mund të përdorin çfarëdo materiali që preferojnë, qoftë baltë, letër, pastrues tubash, ngjitës apo çfarëdo që ata duan.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkenca e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Shëndeti sjelljet dhe emocionet e njeriut		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Përshkruan metodat tradicionale dhe moderne kontraceptive.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.8. Inicion biseda shoqërore me moshatarët dhe me të rriturit për tema me interes mësimor/shoqëror, duke shtruar pyetje për temën dhe duke u përgjigjur dhe veçuar informatën kryesore. IV.1 Vlerëson rëndësinë e punës individuale dhe në grupe për zhvillimin e komunitetit duke paraqitur, në forma të ndryshme të të shprehurit, shembuj konkretë nga jeta e përditshme. V.8. Përshkruan mundësitë, rreziqet dhe pasojat e infeksioneve dhe sëmundjeve seksualisht të transmetueshme dhe sqaron mënyrat dhe mjetet për parandalimin e tyre, duke përdorur forma të ndryshme të prezantimit (të folur, të shkruar, grafike, pllakate, pamflete, lojë teatrale, performancë artistike etj.).			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 5.3 Shëndeti riprodhues përfshin kontracëpsionin dhe sëmundjet			
Fjalët kyçe: kontracëpsion, pilula, metoda, prezervativë, sëmundje seksualisht të transmetueshme.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore: Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan cilat janë metodat kontraceptive; - sqaron qëllimet e përdorimit të prezervativëve; - identifikon disa sëmundje seksualisht të transmetueshme. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Dallo llojet e metodave kontraceptive. - Analizo funksionin e prezervativëve. - Përshkruaj së paku tri sëmundje seksualisht të transmetueshme. 			

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, slajde për prezantim.
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE
Stuhi mendimesh
Mësimdhënësi/ja pyet nxënësit/et se për cilat nga metodat kontraceptive kanë dëgjuar. Më pas, nxënësit/et shprehin të gjitha mendimet, pa i komentuar. Mendimet e nxënësve shënohen në tabelë. Pas tyre, mësimdhënësi/ja fillon dhe i komenton ato.
Pyetje-përgjigje
Mësimdhënësi/ja udhëzon nxënësit/et që të punojnë në çifte. Njësia mësimore ndahet në dy paragrafë (paragrafi 1 dhe 2). U përcaktohet çifteve nga një numër, numri një dhe dy. Nxënësi/ja me numrin një, do të krijojë tri pyetje për paragrafin dy, ndërsa nxënësi/ja me numrin dy, do të krijojë tri pyetje për paragrafin e parë. Për të krijuar pyetje si dhe për t'u përgjigjur sa më mirë, nxënësit/et udhëzohen të hapin librat dhe të lexojnë njësinë mësimore.
Secili prej çifteve del para klasës dhe lexojnë pyetjet e përgjigjet e tyre. Mësimdhënësi/ja sqaron pjesët që verën që janë të paqarta për nxënësit/et.
Diskutim
Mësimdhënësi/ja hap diskutimin me pyetjen: Cilat janë qëllimet e përdorimit të prezervativëve?
VLERËSIMI I NXËNËSVE
Nxënësit/et vlerësohen për:
<ul style="list-style-type: none"> - përgjigjet e sakta; - pjesëmarrjen në diskutim.
DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR
Të hulumtohet rreth sëmundjeve seksualisht të transmetueshme.
REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE
Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

PLANIFIKIMI I ORËS MËSIMORE

Mësimdhënësi/ja:

ASPEKTET E PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Fusha kurrikulare: Shkencat e natyrës	Lënda: Biologji	Shkalla e kurrikulës: IV	Klasa: VII
Tema (nga plani dymujor): Shëndeti sjelljet dhe emocionet e njeriut		Rezultati i të nxënit të temës (nga plani dymujor): Diskuton ndikimin e alkoolit dhe drogave në sjelljen e vendimeve të përgjegjshme. Kupton rëndësinë, mënyrat e vetëkontrollit të trupit dhe di ku duhet të drejtohet për të marrë këshilla dhe ndihmë.	
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës (të synuara): I.8. Inicion biseda shoqërore me moshatarët dhe me të rriturit për tema me interes mësimor/shoqëror, duke shtruar pyetje për temën dhe duke u përgjigjur dhe veçuar informatën kryesore. IV.2. Ndërmerr aktivitete të ndryshme (ekspozitë, performancë, instilacion, fushatë, protestë paqësore, tubim, avokim etj.) në bazë të projektit, të hartuar me anëtarët e grupit, për zgjidhjen e një problemi me rëndësi shoqërore, për shkollën ose për komunitetin. V.9. Reagon ndaj sjelljeve asociale të moshatarëve duke identifikuar shkaqet e shfaqjes dhe pasojat e mundshme për shëndetin dhe mirëqenien e individit nga dukuritë dhe shprehjet negative (p.sh., përdorimi i duhanit, i alkoolit apo drogës) etj.			
Rezultatet e fushës së kurrikulës (të synuara): Dallon dhe krahason ndërtimin dhe funksionin e qelizës, indeve, organeve dhe sistemeve të organeve, duke u referuar biodiversitetit të qenieve të gjalla, shkaktarët e sëmundjeve të njeriut, shtazët bimët dhe mënyrat e kontrollit të tyre, metabolizmin, zhvillimin individual të njeriut dhe evolucionin e qenieve të gjalla.			
ASPEKTET SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE			
Tipi i orës: Zhvillim			
Njësia mësimore: 5.4 Ndikimi i alkoolit dhe drogave në shëndetin e njeriut			
Fjalët kyçe: alkool, droge, pasoja, trajtim.			
Rezultati/et e të nxënit për orë mësimore:			
Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> - përshkruan pasojat e përdorimit të alkoolit; - sqaron dëmet e organizmit nga përdorimi i drogës; - identifikon mënyrat e trajtimit të varësisë nga droga. 			
Kriteret e suksesit: <ul style="list-style-type: none"> - Trego çfarë ndodh me organizmin nga konsumimi i alkoolit. - Analizo dëmtimet e sistemi nervor nga drogat. - Jep shembuj të trajtimit të varësisë nga droga. 			
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Libri Biologjia 8, fotografi, projektor, hamer, slajde për prezantim.			
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë dhe komunikim, Shkencat natyrore: Kimi, TIK			
PËRSHKRIMI I METODOLOGJISË DHE VEPRIMTARITË E PUNËS MË NXËNËS GJATË ORËS MËSIMORE			

Imagjinatë e drejtuar

Mësimdhënësi/ja fillon orën mësimore duke shfaqur disa foto të ndikimit të alkoolit dhe drogave në trupin e njeriut. Kërkohet nga nxënësit/et t'i shikojnë me vëmendje fotot dhe të reflektojnë rreth tyre.

Loja me role

Mësimdhënësi/ja ndan klasën në grupe. Kërkon prej tyre që të lexojnë njësinë mësimore dhe të përgatisin një fushatë vetëdijesuese kundër përdorimit të drogës dhe alkoolit. Për përgatitjen e fushatës, ata/ato do të përdorin ngjyra, hamer, foto për të cilat janë lajmëruar një ditë më parë. Ata/ato do të paramendojnë që do të prezantojnë para një ekipi televiziv, i cila do të bëjë përzgjedhjen e grupit fitues. Grupi fitues do të jetë ai grup që do të bindë ekipin televiziv ta shfaqë fushatën e tyre në media. Pjesëtarët e grupit televiziv do të jenë përfaqësues të secilit grup të nxënësve. Pas prezantimeve të nxënësve, anëtarët e grupit televiziv bëjnë pyetje.

Diskutimi

Nxënësit/et vazhdojnë diskutimin rreth arsyeve se pse njerëzit pinë cigare, drogë dhe alkool dhe pse jo.

VLERËSIMI I NXËNËSVE

Nxënësit/et vlerësohen për:

- përgjigjet e sakta;
- pjesëmarrjen në diskutim.

DETYRAT DHE PUNA E PAVARUR

Të hulumtohet rreth dëmtimeve të sistemit nervor nga droga dhe alkooli.

REFLEKTIMI PËR RRJEDHËN E ORËS MËSIMORE

Zgjedhja e mësimdhënësit/es sa i përket rrjedhës së orës mësimore.

REFERENCA

Korniza Kurrikulare e Arsimit Parauniversitar të Republikës së Kosovës, Prishtinë 2016

Kurrikula Bërthamë e Arsimit të Mesëm të Ulët të Kosovës, gusht 2016

Kurrikulat lëndore/programet mësimore për lëndën Biologji 8, Prishtinë, Kosovë

Standarde për tekstet shkollore Prishtinë, 2011

Burime nga interneti

<https://www.dreamstime.com/>

Katalogimi në botim – (CIP)

Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër Bogdani”

37.016:57(072)(075.2)

Duraku, Klementina

Liber për mësuesin/en Biologjia 8 / Klementina Duraku,
Albina Skica. - Prishtinë : Pegi, 2025. - 105 f. : ilustr. ; 26
cm.

1. Skica, Albina

ISBN 978-9951-843-56-0